2018
日本橫濱法會法本

班智達翻譯小組 彙編
PANDITA TRANSLATION GROUP

2018 年日本橫濱法會法本

目　錄

頁碼

《般若波羅蜜多心經》..1
《聖般若波羅蜜多心經釋》..2
佛說聖佛母般若波羅蜜多經..12
《緣起讚》..14
《修次中篇》..16
《修心八頌》..27
三要所緣次第趨入兜率妙梯..28

說法前課誦

01 《釋迦佛讚》..36
02 《現觀莊嚴論》禮讚偈..38
03 《中觀根本慧論》首尾禮讚偈..39
04 《釋量論》禮讚偈..39
05 獻短曼達拉..40
06 請轉法輪..40
07 皈依發菩提心偈..40

休息時間

08 獻短曼達拉..41
09 迎請度母..41

說法後課誦

10 獻感謝曼達拉..42
11 祈請 尊者長住偈..42
12 迴向偈..43
13 《菩提道次第願文》..44
14 《諦語祈願文》..46
15 《無死成就妙音》..48

附錄

16 菩薩戒..53

《般若波羅蜜多心經》　唐三藏法師玄奘譯

觀自在菩薩行深般若波羅蜜多時，照見五蘊皆空，度一切苦厄。「舍利子！色不異空，空不異色，色即是空，空即是色；受、想、行、識，亦復如是。「舍利子！是諸法空相，不生不滅，不垢不淨，不增不減。是故，空中無色，無受、想、行、識；無眼、耳、鼻、舌、身、意；無色、聲、香、味、觸、法；無眼界，乃至無意識界；無無明亦無無明盡，乃至無老死亦無老死盡；無苦、集、滅、道；無智，亦無得。「以無所得故，菩提薩埵依般若波羅蜜多故，心無罣礙；無罣礙故，無有恐怖，遠離顛倒夢想，究竟涅槃。三世諸佛依般若波羅蜜多故，得阿耨多羅三藐三菩提。「故知般若波羅蜜多，是大神咒，是大明咒，是無上咒，是無等等咒，能除一切苦，真實不虛，故說般若波羅蜜多咒。」即說咒曰：「揭諦揭諦　般羅揭諦　般羅僧揭諦　菩提　薩婆訶」」

(CBETA, T08, no. 251, p. 848c4–23)

《聖般若波羅蜜多心經釋》

天竺阿闍黎智親友造
蔣揚仁欽譯註[1]
校訂協助：格西拉朗巴丹增南卓、格西拉朗巴蔣巴索南、丹增尼瑪法師、丹增達瓦法師

梵文：阿雅·般若波羅蜜多·日達雅·巴雅嘎雅
藏文：帕巴·謝日給帕若度磬北寧波·囊巴謝巴
（漢譯：）《聖般若波羅蜜多心經釋》

頂禮薄伽梵母般若波羅蜜多。

（唐玄奘譯：《般若波羅蜜多心經》）
（宋施護譯：）《聖佛母般若波羅蜜多心經》

「佛母般若波羅蜜多心要」謂其經之義，故稱《佛母般若波羅蜜多心經》。

若經首未取經名，則不能確定何經，故示經名。不僅如此，沒有任何一部經典不被此《般若波羅蜜多心經》所攝，故稱「經中之經」。
「薄」[2]謂消滅四魔。由此般若波羅蜜多之義，蘊魔等一切魔皆不能尋獲、不得所住，故為「薄」。
「伽」[3]謂具六善。一切智德皆由般若波羅蜜多之加持所生，故為「伽」。
「梵」[4]謂無住涅槃。由此般若波羅蜜多之義，淨化一切心、意、識、習氣，故為「梵」。
「母」：三世一切諸佛皆由行持般若波羅蜜多之義所成，由般若波羅蜜多之義所生，般若波羅蜜多乃諸佛之母，故稱「母」。
「般若」[5]：由聞思修三慧正確如實了知，故稱「般若」。

---

[1] 括號代表譯者多加的譯文，如唐玄奘大師所譯的心經。句首前的引號中使用的是宋譯或藏譯心經的文句。如果宋譯與藏譯的心經差距不大，我會保留宋譯的原文，若有明顯的差距時，我會在句首的引號中採取藏譯的心經。

[2] 此乃梵音，意指「斷」。

[3] 此乃梵音，意指「具」。

[4] 此乃梵音，意指「離」。

[5] 此乃梵音，意指「慧」。

「波羅蜜多」[6]：慧不見任何一法，從而遠離有相、二邊、生死，故稱「波羅蜜多」。
「心要」：般若八千頌等一切至上深義皆攝於此略經當中，故稱「心經」。

釋論云：「頂禮薄伽梵母般若波羅蜜多」

「頂禮般若波羅蜜多」：即便是在《般若波羅蜜多十萬頌》也提到，頂禮般若波羅蜜多時，就如同頂禮三世諸佛。為能累積資糧及供養，故做頂禮。

今說正文。由七相詮釋此般若波羅蜜多經的前後義。七相為何？序文、智慧趨入、空性之性相、智慧行境、智慧功德、智慧之果，以及智慧之咒。

從「如是我聞」至「而共圍繞」乃序文。
至「觀見五蘊自性亦空」乃智慧趨入。
至「無所得，亦無無得」乃空性之性相。
至「無得故...依般若波羅蜜多相應行故」乃智慧行境。
至「究竟圓寂」乃智慧功德。
至「得阿耨多羅三藐三菩提」乃智果。
末端的咒語乃智慧之咒。

今說序文之義。

（宋譯心經）：「如是我聞」

聖者文殊聽聞一切大乘經典，將其結集，故說「如是我聞」。
「如是」謂《般若心經》之所詮內義。
「我聞」謂於佛前聽聞，即是以耳根親聞吉祥法歌。

（宋譯心經）：「一時，世尊在王舍城鷲峯山中，與大苾芻眾
千二百五十人[7]俱，并諸菩薩摩訶薩眾，而共圍繞。」

「一時」謂宣說《般若心經》的時間並非在他時，而是指薄伽梵在王舍城中，僅於此次、對彼等眷屬眾傳法之時。
「世尊」謂說法者是誰？於何處？對何弟子眾？集聚後做何事？

---

[6] 此乃梵音，意指「到達彼岸」。

[7] 藏譯心經中無「千二百五十人」之詞。

說法者乃佛薄伽梵。說法處是王舍城鷲峯山。弟子眾是大苾芻眾及諸菩薩摩訶薩眾。集聚後做何事？即是說此《般若波羅蜜多心經》，經名之釋如前已言。
「王舍城鷲峯山」因影堅王（Bimbisara 頻婆娑羅）之德而聞名，以總稱命名其景地之城。「鷲峯山」謂其景地寬闊。鷲峯山亦高亦集眾鷲，故名。
「大苾芻眾」謂力大且眾多。
「諸菩薩摩訶薩眾」：存在諸多菩薩住於般若波羅蜜多，且已現證圓滿般若波羅蜜多之義。
「而共圍繞」謂薄伽梵由眾多弟子圍繞而住。以上是序文。

今以智慧趨入之義而釋。

（宋譯心經）：「爾時，世尊即入甚深光明宣說正法三摩地」

薄伽梵悲憫其弟子眾及一切眾生，為加持彼等而入三摩地。
「甚深光明宣說正法」謂彼法典說諸法不可得、離邊，通達其義，故稱「甚深光明」。
「入三摩地」謂入定於彼甚深義之中。

（唐譯心經：「觀自在菩薩行深般若波羅蜜多時 ，照見五蘊皆空。」）
（宋譯心經）：「時，觀自在菩薩摩訶薩在佛會中，而此菩薩摩訶薩已能修行甚深般若波羅蜜多，觀見五蘊自性皆空。」

「時」謂弟子聚集及佛入定之時。
「觀自在菩薩」至「觀見自性皆空」謂聖觀自在大士悲憫其弟子眾及一切有情，故念甚深般若波羅蜜多，且思：「蘊等皆是不可得的自性空，除此外，絕無他性。」
「五蘊」謂色蘊如聚沫，受如水泡，想如陽焰，行如芭蕉，識如幻境。
「自性皆空」謂五蘊皆以自性之相而空，遠離諸邊，無相，故為空性。

（宋譯心經）：「爾時，尊者舍利子，承佛威神，前白觀自在菩薩摩訶薩言：」

聲聞中智慧第一的舍利子，承蒙如來的加持力，請示聖觀自在大士。

（宋譯心經）：「若善男子善女人，於此甚深般若波羅蜜多法門，樂欲修學者，當云何學？」

「善男子」謂由大乘典籍所生，是如來之子。

「若」[8]謂正住大乘的任何一者。
「於此甚深般若波羅蜜多法門...修學」謂修學般若波羅蜜多，故正行甚深、不可言之法性。
「樂欲修學者，當云何學？」謂問此言：欲修般若波羅蜜多之義者，應如何知、應如何修？

（宋譯心經）：「時，觀自在菩薩摩訶薩告尊者舍利子言：」

此言即是回覆。

（宋譯心經）：「若善男子善女人，樂欲修學此甚深
般若波羅蜜多法門者，當觀...」

欲修般若波羅蜜多者應觀下述之義。

（唐譯心經：「照見五蘊皆空。」）
（宋譯心經）：「觀五蘊自性皆空。」

五蘊皆是自性空。無相故，前時不生，今時不住，後時不滅。於一切時中，生住滅皆不成立，其不住性不可言詮，故為空性。
「觀」謂如實觀見，不見其他。以上是智慧趨入。

今以空性之性相而釋義。

（唐譯心經：「色即是空」）
（宋譯心經）：「即色是空，」

「即色」謂不知空性，故以擾心見色法、起妄念，或以言詞而取其名。
「是空」謂無自性故，於前時無相，故不可得。今時及後時也無相，不可得故，遠離諸邊，一切事物皆不能住，故稱「空性」。

（唐譯心經：「空即是色」）
（宋譯心經）：「即空是色，」

空性是不可得性，故以言詞施設是色，若非如此，色將不在，故即空是色。

---

[8] 藏文直譯為「某」。

（唐譯心經：「色不異空，空不異色，」）
（宋譯心經）：「色無異於空，空無異於色。」

一切色是不可言之空性。離開色而尋空性將不可得，故說色無異於空。
於言詞之名言中，將一切不可言之空性施設為色，若非如此，（色）將不在、不可得，故說空無異於色。

（唐譯、宋譯）心經：「受想行識亦復如是。」

應以色的解釋，同觀其餘四蘊。

（唐譯心經：「舍利子，是諸法空相。」）
（宋譯心經）：「舍利子，此一切法如是空相。」

「舍利子」乃呼喚之詞，令其心無散亂及善諦聽！
「此一切法如是空相」：應以五蘊的解釋，同觀六處至遍知之間的所有出世間法，應知彼等皆是空性。
「空相」[9]謂如同虛空無性相，煩惱亦無性相，清淨品亦無性相。

（唐譯心經：「不生不滅，不垢不淨，不增不減，」）
（宋譯心經）：「無所生、無所滅、無垢染、無清淨、無增長、無損減。」

「不生不滅」：現在生乃前無後有；滅乃前有後無。空性乃不可得故，從前時起便無生，無生故無滅。
「無垢染、無清淨」：垢染乃由識等進行執取的所持能持。空性乃離識，故無垢染。「無清淨」謂垢染非有，故無離垢染。
「無增長、無損減。」：損減乃有情；增長乃正覺。「無」謂尋找有情及佛陀時皆不可得，故說無增長、無損減。

（唐譯、宋譯）心經：「是故空中無色，無受想行識。」

「空中無色」：色乃可壞性相，空性無性相，故空非色。[10]

---

[9] 根據藏譯心經，在此的「無相」或「空相」應解讀為無性相。根據全文的闡述，此論中的「性相」一詞不應理解為名相與性相的性相或是定義，而應理解為由境己之力所形成的性質及行相。

[10] 「色乃可壞性相，空性無性相，故空非色」此句乃直譯。簡單的說，色是種可壞性，且其壞性由境己之力所成，但自性空中無一法可由自己之力形成任何性質，故說「空中無色」。以此類推下述種種有法，破其自性。

「非受」：同理，受乃領納之性相。
「非想」：想乃持之性相。
「非行」：行乃現行之性相。
「非識」：識乃各持其別之性相。空性不可得，故非識等。
「非…等」[11]謂五蘊皆是有漏之性相，空性非五蘊。

(唐譯、宋譯心經：「無眼耳鼻舌身意。」)

「非眼」[12]：眼是見之性相，空性無性相，故空性非眼。
「非耳」：耳是聞之性相。
「非鼻」：鼻是嗅之性相。
「非舌」：舌是味覺之性相。
「非身」：身是觸之性相。
「非意」：意是斷別之性相，空性無性相，故空性非意。
如是，六根乃持取之性相，空性無性相，故空性非六根等。

(唐譯、宋譯心經：「無色聲香味觸法。」)

「非色」：色乃顏色、形狀之性相，空性無性相，故空性非色。
「非聲」：聲乃好不好聽之性相。
「非香」：香乃嗅之性相。
「非味」：味乃食味之性相。
「非觸」：觸乃柔、粗之性相。
「非法」：法乃別相之性相，空性無性相，故空性非法。

(唐譯心經：「無眼界乃至無意識界」)
(宋譯心經：「無眼界，無眼識界，乃至無意界，無意識界。」)

「境等」謂緣取的助緣之性相，空性無性相，故空性非境等。
「非眼界、非意界，乃至非意識界」：十八界乃猛苦之性相，空性無性相，故空性非十八界。

(唐譯、宋譯心經)：「無無明，無無明盡，乃至無老死，亦無老死盡。」

---

[11] 現在普遍流傳的藏譯中並無此句，就以這段「སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ།」的敘述，估計此論引用的是其他藏譯心經的版本。

[12] 現在普遍流傳的藏譯心經譯為「無眼」。

無明乃至老死的十二緣起是持取輪迴的性相，空性無性相，故空性非無明乃至老死。
無明盡乃至老死盡乃清淨品之性相，空性無性相，故空性非無明盡乃至老死盡。

（唐譯、宋譯心經）：「無苦集滅道。」

苦乃煩惱性相。集乃近取性相。滅乃寂之性相。道乃智之性相。空性無性相，故空性非四諦。

（唐譯心經：「無智亦無得，以無所得故，」）
（宋譯心經：「無智，無所得，亦無無得。」）

「非智」：智乃現證諸法之性相，空性無性相，故空性非智。
「非得、亦非無得」：得乃無上正等正覺；無得乃有情尚未獲證無上覺。「非」謂於空性之性相[13]中，既無有情亦無無上菩提，故無得，亦無無得。
由此理示諸法皆無自性，空性亦如是。
以上乃空性之性相。

今說智慧行境之義。

（唐譯心經：「菩提薩埵，依般若波羅蜜多故，」）
（宋譯心經）：「舍利子，由是無得故，菩薩摩訶薩，
依般若波羅蜜多相應行故，」

若念已證「未證」，故說乃具足般若波羅蜜多之行境，即是執空相。[14]
「如是」謂諸法皆空。
「由是無得故，菩薩摩訶薩，依般若波羅蜜多相應行」：正住大乘菩薩們，不得任何五蘊至遍智間的諸法、不見一切微塵，修學般若波羅蜜多。

諸法皆空，雖無住性，卻因無知、無明的謬識所闇蔽，從而輪轉及徘徊於三有苦海之中。若以三相慧[15]檢視其謬識為何，心乃不可得故，不見煩惱、不見清

[13] 在此的性相及此論中的「空性之性相」應理解為空性的定義，意指於空性的定義或無自性中沒有由自己的力量所形成的有情及佛。於此中，得既非有，無得豈能有？

[14] 在證空時若念：「我已證悟曾經未知的空性。」此非空正見，只是緣空所產生的執著而已。

[15] 如前已述，在此的三相慧是聞思修三慧。

淨、不見五蘊至遍智間的諸法，亦不見空性、無相、無生、無滅等。智慧亦不見真實性，不見一切，此乃見心性。見心性者即見菩提，見菩提者因法性故即見如來。因法性見如來者即能圓滿無上菩提正等正覺！

此時，疑惑者問：如是無任何一法之說，莫非不令外道墮斷見、聲聞墮寂滅？答：非也。以無所得之法，利益眾生、迴向無上菩提、行六度。彼等皆以不可得之法而為，故無彼過。以上乃智慧行境。

今說智慧功德。

（唐譯心經：「心無罣礙，無罣礙故，無有恐怖，
遠離顛倒夢想，究竟涅槃」）
（宋譯心經）：「心無所著亦無罣礙，以無著無礙故，
無有恐怖，遠離一切顛倒妄想，究竟圓寂。」

以聞、思、修，修學般若波羅蜜多之空性義，將無恐怖，故淨化一切心、意、識、習氣，故說心無罣礙。至極遠離凡愚般的外道、聲聞、獨覺之行境，斷除一切煩惱障及所知障，臻至大涅槃。以上乃智慧功德。

今說智慧之果。

（唐譯心經：「三世諸佛，依般若波羅蜜多故，得阿耨多羅三藐三菩提。」）
（宋譯心經）：「所有三世諸佛，依此般若波羅蜜多故，
得阿耨多羅三藐三菩提。」

十方世界的三世如來亦皆持此般若波羅蜜多，且唸誦、持誦、[16]觀修、開示於他、實踐般若波羅蜜多，從而圓滿無上正等正覺。三世諸佛亦依般若波羅蜜多而生、依般若波羅蜜多而成，故般若波羅蜜多乃諸佛之母。以上乃智慧之果。

今釋義智慧之咒。

（唐譯心經：「故知般若波羅蜜多，是大神咒，是大明咒，是無上咒，是無等等咒，能除一切苦，真實不虛，故說般若波羅蜜多咒。」）
（宋譯心經）：「是故應知：般若波羅蜜多是廣大明，是無上明，是無等等明，
而能息除一切苦惱，是即眞實無虛妄法，諸修學者，
當如是學。我今宣說般若波羅蜜多大明曰：」

---

[16] 唸誦與持誦的不同是：前者不一定是每日必誦功課，後者更像是平日誦持的功課。

「如是，般若波羅蜜多咒是眞實不虛」中的「如是」謂如上已述，故說「如是」。
「般若波羅蜜多咒是眞實不虛」中的「咒」謂以智慧實踐般若波羅蜜多。
一切世間法依此將成無上菩提的大乘，自他亦能成就無上菩提，故說：「眞實不虛」
「大明咒」：般若波羅蜜多的明咒宣示，貪瞋痴及輪迴諸苦皆為不可說的無自性，故般若波羅蜜多是大明咒。

「無上咒」：般若波羅蜜多成辦無上菩提，故為無上咒。
「無等等咒」：般若波羅蜜多不與世間、聲聞、獨覺之行為相等，與諸佛智慧相等，故為無等等咒。
「應知息除一切苦惱咒」：手持、唸誦、持誦、如義作意、為他說法般若波羅蜜多，將能息除一切眼疾等病，且獲十方諸佛及天龍等救護。實踐般若波羅蜜多便能息除一切惡趣及輪迴大海，故為息除一切苦惱咒。即說般若波羅蜜多咒曰：

（唐譯心經：「揭諦·揭諦·波羅揭諦·波羅僧揭諦·菩提薩婆訶。」）
（宋譯心經）：「怛寧也他·唵·誐帝·誐帝·播囉誐帝·
播囉僧誐帝·冒提莎賀。」

說此般若波羅蜜多咒能自然成辦諸深至勝之總攝，故為加持咒。

（宋譯心經）：「舍利子！諸菩薩摩訶薩，若能誦是般若波羅蜜多明句，
是即修學甚深般若波羅蜜多。」

三世諸佛皆因實踐般若波羅蜜多而成佛，故趨入大乘的菩薩摩訶薩們亦應修學般若波羅蜜多。

（宋譯心經）：「爾時，世尊從三摩地安詳而起，
讚觀自在菩薩摩訶薩言：善哉，善哉！」

「世尊從三摩地而起」：因薄伽梵的甚深三摩地之力，令舍利子發問，觀自在回覆其完整內義後，世尊出定且對觀自在菩薩摩訶薩說：「善哉！」
「善哉，善哉！」：所釋般若波羅蜜多之心要，與諸佛所言相同、無誤，故讚善哉。

（宋譯心經）：「善男子！如汝所說，如是，如是！般若波羅蜜多當如是學，是即真實最上究竟，一切如來亦皆隨喜。」

觀自在所言一切皆與諸佛所言相同，故為「如是」。如同聖者觀自在所示般若波羅蜜多，正住大乘的菩薩們應當如是修學。
「一切如來亦皆隨喜」：既然如來隨喜觀自在之說，他人應勿疑，無須多說！

（宋譯心經）：「佛說此經已，觀自在菩薩摩訶薩并諸苾芻，乃至世間天、人、阿修羅、乾闥婆等一切大眾，聞佛所說，皆大歡喜，信受奉行。」

「佛歡喜說此經已」：因已說般若波羅蜜多故，令諸弟子眾通達般若波羅蜜多之義，於大乘中無有罣礙，故佛歡喜說此經已。
舍利子、觀自在菩薩摩訶薩、天、人、阿修羅、乾闥婆等一切眷屬皆於佛之所言皆大歡喜。

天竺阿闍黎智親友造《聖般若波羅蜜多心經釋》

佛說聖佛母般若波羅蜜多經

西天譯經三藏朝奉大夫試光祿卿
傳法大師賜紫臣施護奉　詔譯

一時，世尊在王舍城鷲峯山中，與大苾芻眾千二百五十人俱，并諸菩薩摩訶薩眾而共圍繞。

爾時，世尊即入甚深光明宣說正法三摩地。時，觀自在菩薩摩訶薩在佛會中，而此菩薩摩訶薩已能修行甚深般若波羅蜜多，觀見五蘊自性皆空。

爾時，尊者舍利子承佛威神，前白觀自在菩薩摩訶薩言：「若善男子、善女人，於此甚深般若波羅蜜多法門，樂欲修學者，當云何學？」

時，觀自在菩薩摩訶薩告尊者舍利子言：

「汝今諦聽，為汝宣說。若善男子、善女人，樂欲修學此甚深般若波羅蜜多法門者，當觀五蘊自性皆空。何名五蘊自性空耶？所謂即色是空，即空是色；色無異於空，空無異於色。受、想、行、識，亦復如是。

舍利子！此一切法如是空相，無所生無所滅，無垢染無清淨，無增長無損減。舍利子！是故，空中無色，無受、想、行、識；無眼、耳、鼻、舌、身、意；無色、聲、香、味、觸、法；無眼界無眼識界，乃至無意界無意識界；無無明無無明盡，乃至無老死亦無老死盡；無苦、集、滅、道；無智，無所得，亦無無得。

舍利子！由是無得故，菩薩摩訶薩依般若波羅蜜多相應行故，心無所著亦無罣礙；以無著無礙故，無有恐怖，遠離一切顛倒妄想，究竟圓寂。所有三世諸佛依此般若波羅蜜多故，得阿耨多羅三藐三菩提。

是故，應知般若波羅蜜多是廣大明、是無上明、是無等等明，而能息除一切苦惱，是即真實無虛妄法，諸修學者當如是學。我今宣說般若波羅蜜多大明曰：

怛寧也他　唵　誐帝　誐帝　播　囉誐帝　播 囉僧誐帝　冒提　莎賀

舍利子！諸菩薩摩訶薩，若能誦是般若波羅蜜多明句，是即修學甚深般若波羅蜜多。」

爾時，世尊從三摩地安詳而起，讚觀自在菩薩摩訶薩言：「善哉，善哉！善男子！如汝所說，如是，如是！般若波羅蜜多當如是學，是即真實最上究竟，一切如來亦皆隨喜。」

佛說此經已，觀自在菩薩摩訶薩并諸苾芻，乃至世間天、人、阿修羅、乾闥婆等一切大眾，聞佛所說，皆大歡喜，信受奉行。

《緣起讚》
《由說甚深緣起門中稱讚無上大師世尊善說心藏》

宗喀巴大師 著
法尊法師 譯

敬禮尊重妙音菩薩

1. 由見說何法，智說成無上，勝者見緣起，垂教我敬禮！
2. 世所有衰損，其根為無明；見何能還滅，是故說緣起；
3. 爾時具慧者，如何不了知，尊聖教心要，即諸緣起道。
4. 如是於依怙，稀有稱讚門，除說緣起外，誰能得餘者？
5. 由彼彼依緣，說彼彼性空，離此更何有，稀有善教誨？
6. 愚者執何法，堅固邊執縛；智善彼即是，戲網盡斷門。
7. 此教餘未見，唯尊名大師；外道亦餙讚，如於狐喚獅。
8. 稀有大師依，稀有勝說怙，極善說緣起，我敬禮大師。
9. 恆作饒益者，為益眾生故，說教藏空性，無比決定因，
10. 謂緣起道理；見相違不成，此於尊教法，如何能了知？
11. 尊許若時見，空即緣起義，性空與成立，作所作無違。
12. 若見反彼者，空則用不成，有用則無空，墮苦惱險處。
13. 是故於尊教，極讚見緣起，彼亦非皆無，及以自性有。
14. 無待如空華，故無依非有，若性有彼生，待因緣相違。
15. 是故離緣起，更無有少法，故說離性空，亦無有少法。
16. 若法有自性，則說無涅槃，及無戲論滅，自性無滅故。
17. 故於智眾中，發大獅子吼，數唱離自性，善說誰能難？
18. 況無少自性，及依此此生，建立皆成立，二不違隨順；
19. 即由緣起因，說不依邊見，此善說即是，尊無上說因。
20. 此皆自性空，緣此此果起，二決定更互，無障為助伴；
21. 除此更有何，為甚奇稀有，以此理讚尊，成讚非由餘。
22. 若有為愚使，與尊作仇隙，彼不忍無性，妙聲有何奇？
23. 若受行尊語，珍藏緣起法，不忍空性吼，我說此為奇！
24. 緣起是無性，無上引導門；若即由彼名，反執有自性，
25. 今有何方便，導彼眾生趣，勝聖善行階，無比尊喜道？
26. 自性無作待，緣起有待作；何能於一事，二無違和順？

27. 故說緣起法，雖自性本離，然似彼顯現，此皆如幻事。
28. 說如尊所教，無有少敵者，能如法求過，善達即由此。
29. 何故由說此，於見不見事，遠離增益執，及損滅過故。
30. 緣起道因相，見尊說無比，由此證餘語，是量起決定。
31. 見如義善說，有隨尊學者，衰損皆遠離，滅眾過根故。
32. 由背尊聖教，雖久依疲苦，後後過如呼，我見堅固故。
33. 稀有諸智者，善達此二別，爾時於聖尊，豈不從髓敬。
34. 縱於一分義，得少許決定，尚與彼勝樂，況尊眾多說？
35. 噫愚壞我慧，於如此德聚，雖曾久皈依，未知德少分！
36. 然幸將近終，命相續未沒，於尊略生信，想此亦善根。
37. 說中緣起說，慧中緣起智，二如世勝王，尊善知非餘。
38. 盡尊所垂教，依緣起性轉，彼為涅槃故，尊無不趣寂。
39. 美哉尊聖教！隨至誰耳道，彼皆趣寂故，尊教誰不持？
40. 能降諸怨敵，離前後相違，與眾生二利，此教我生喜。
41. 尊為求此故，經於無量劫，數捨諸身命，親愛受用等。
42. 由見何法德，如鉤釣諸魚，能引尊意法，未親從尊聞；
43. 自恨善根劣，由彼憂惱力，我意終不捨，如母意隨子。
44. 於此思尊說，相好勝晃耀，光網遍圍繞，大師妙梵音，
45. 此作如是說，能仁妙影像，顯現於意中，如月治熱惱。
46. 於此奇勝教，諸不智眾生，周遍起糾諍，如跋縛羅草。
47. 由見如是相，故我多勵力，隨順智者行，數求尊密意。
48. 次於自他宗，修學眾教時，後反以疑網，遍燒惱我意。
49. 尊授記龍猛，釋無上乘法，遠離有無邊，教軌夜開園，
50. 無垢智輪滿，無礙遊虛空，除邊執心暗，映邪說星宿，
51. 吉祥月善說，白光鬘照顯，由師恩見時，我意獲安息。
52. 一切佛事中，語事為第一，彼復因此故，智由此念佛。
53. 隨彼大師正出家，修學勝教未退劣，勤瑜伽行一比丘，於彼大師如是敬。
54. 遇此無上大師教，皆由尊重深恩故，　善迴施諸眾生，成善知識攝受因。
55. 願利者教盡有際，不遭惡分別風動，達聖教理於大師，獲得信忍常充滿。
56. 願一切生捨身命，住持能仁妙教法，光顯甚深緣起性，雖剎那頃不慢緩。
57. 願勝導者無量難，殷重為心所成辦，由何方便令此增，晝夜專注恆思察。
58. 淨勝意樂勤彼時，梵王帝釋護世間，妙黑天等護法眾，恆為助伴無暫捨。

由說甚深緣起門中，稱讚無上大師世尊善說心藏，多聞苾芻善慧名稱吉祥，著於雪山聚中，大雪山王阿得公家旁側喇頂靜處，又名尊勝洲，書者求寂虛空吉祥。

《修次中篇》

蓮華戒撰著
釋法炬(喀覺)恭譯

《修次中篇》
梵語云：跋瓦納乍瑪
藏語云：鞏貝林巴
漢語云：修行次第
敬禮文殊孺童尊。

1. 茲當略述隨行大乘經藏軌理眾之修行次第。此中，欲速證得一切種智，具了悟者，當勤此能得彼之眾因緣。
2. 如是，此一切遍智，非從無因生，否則，一切應於一切時中皆生遍智故。若無觀待而生，則無何能為阻礙，然非一切皆成遍智。是故，時有生故，所有實事，唯觀待因。又時而有成遍智，非一切時、非一切處、亦非一切，故彼必定觀待因和緣。
3. 又彼等因緣中，應依諸無謬、齊全者。若勤於錯謬因，縱經長時，不得所欲果，如擠角取奶般。不造諸因，不生果報；無諸種子，不生諸苗果故。是故欲得彼果，當依無謬眾因緣。
4. 若問：云何遍智果位之因緣？答：似我如盲，無法闡示彼等，然薄伽梵，現證圓滿佛已，為諸所化機所宣說，我亦如是述說世尊所開示。
5. 世尊告曰：「祕密主！遍智之智慧，彼由悲根生，菩提心因生，方便臻究竟。」是故，欲證遍智，當學悲心、菩提心及方便等三。若發悲心，諸菩薩眾，欲現前拔濟一切有情故，定成彼誓言。去除我見已，定將恭敬，趣艱難行，持續無間，長時修習，福慧資糧。既入彼已，必定圓滿成就福慧資糧。若圓眾資糧，則如垂手能得遍智般。是故，遍智根本唯是悲心，故於最初，唯應修習。《正法集經》亦云：「世尊，菩薩不需學眾多法。世尊，菩薩若能善持、善達一法，彼已掌握一切佛法。云何一法？即此大悲心也。」
6. 以大悲心遍攝故，諸佛世尊雖已圓滿一切自利，依然常住直至有情界盡。所作不似聲聞，入最寂涅槃城。觀照有情，遠棄寂滅涅槃城，如焰鐵屋，諸佛世尊之無住涅槃因，唯大悲心。

7. 於此，當述最初入修悲心之次第。
8. 首應暫修平等捨，於諸有情，去除貪瞋，修平等心。細思一切有情皆欲樂不欲苦，無始輪迴中，無一有情未曾百次為我親人。若此有俱胝數，於之，或有生貪，或有起瞋，故我應於一切有情修平等心。如是思已，即從中庸著手，亦於親敵修平等心。次於一切有情修平等心已，再修慈心。以慈心水，滋潤心續，視如金地，播悲心種，則易順利生長。次以慈心薰習心續，故當修習悲心。
9. 悲心是欲令苦難有情遠離一切苦之行相。三界一切有情，皆受三苦任一折磨，極為痛苦，故應於一切有情修習彼心，世尊告曰：「如是，凡是有情地獄之有情，唯是長時無間沈溺於熱等各種痛苦河中。」又云：「如是，又諸餓鬼，多數身受無盡饑渴痛苦火煎烤，受眾極苦。」諸旁生亦是，唯受相互呑噬、瞋怒、廝殺、傷害等眾苦。人等亦是，感受遍求不得、相互仇恨、傷害、愛別離、怨憎會、貧困等無量苦。
10. 凡被貪等煩惱，諸纏障蔽內心，或種種惡見擾亂者，彼等皆是苦因，故如身處斷崖，唯是極苦。縱是天眾，亦被壞苦所惱。凡是享欲天神，彼等恆被死歿、墮落等恐怖憂苦御心，云何安樂？
11. 行苦是業和煩惱之性相，隨他轉之體性，一一剎那壞滅之性相，彼遍及一切眾生。是故，見諸眾生，身處熾燃苦焰中，當思：如我不欲苦，餘者皆同，言：「嗚呼！此等愛我有情之苦，當如何解脫彼苦？」視如己苦，以欲令彼離苦之悲心，安住於三摩地亦可、於一切威儀亦可；一切時中，於一切有情應修習；最初，唯於眾親友，觀其感受如言之種種苦而修習。
12. 次，觀有情平等無差別已，細思：一切有情唯我親人，應於諸中庸者修習。若時，於彼如於親友悲憫等住，爾時應於十方有情作修習。若時，如母見己疼愛之幼兒受苦，感同親受，自然流露欲拔其苦之悲心，等視所有有情，爾時方稱圓滿，亦得大悲之名。
13. 修習慈心，最初從親友修起，欲彼得樂之行相，依次亦應於中庸、怨敵修習。如此，串習悲心，漸次將自然湧現欲現前拔濟一切有情之心。如是，串習根本悲心已，當修習菩提心。
14. 菩提心，行相有二：世俗及勝義。其中，世俗者，悲憫許諾，欲現前拔濟一切有情，思惟：為饒益眾生故，願證成佛。以欲求無上正等圓滿菩提之行相，而初發心。彼復，如《戒品》所示儀軌，從安住菩薩戒之智者彼處發心。如此，既發世俗菩提心，為發勝義菩提心故，仍應勵力。

15.勝義菩提心，彼乃出世間、離諸戲論、極光明、勝義所行境、無垢、不動搖、如無風火燭，持續不動。成就此者，由恆時恭敬，長期串習奢摩他與毗缽舍那之瑜伽而成辦。

16.如《聖解深密經》云：「慈氏！當知凡諸聲聞、菩薩、如來之善法，世出世間，一切皆是止觀果。」彼二能攝一切三摩地故，諸瑜伽師，一切時中，定應依於止和觀。如《聖解深密經》云：「薄伽梵言，如我所示，當知諸聲聞、菩薩、如來眾之三摩地諸多行相，彼等皆為奢摩他、毗缽舍那所攝。」

17.若唯串習奢摩他，諸瑜伽師不能斷障，僅暫伏煩惱而已，不生慧光明，不能善壞隨眠，故不善壞隨眠。是故，《聖解深密經》云：「以靜慮伏諸煩惱，以慧善滅諸隨眠。」《聖三摩地王經》亦云：「縱然修彼三摩地，彼不能壞計我想，彼煩惱故極錯亂，此勝行如修禪定。設若妙觀法無我，分別觀彼若修習，彼得涅槃果之因，以餘因皆不能寂。」《菩薩藏》亦云：「未聞菩薩藏法數，未聞聖法毗奈耶，僅以三摩地為足，隨我慢轉墮我慢。不脫生老和病死，哀號苦愁和諍鬥，六道輪迴不能脫，亦不能脫痛苦蘊。於彼如來密意說，『隨順從他而聽聞，將從老死解脫出。』」

18.是故，欲斷諸障，發遍淨智，當住寂止，而修般若。如《聖寶積經》亦云：「住戒得禪定，得定能修慧，以慧得淨智，淨智戒圓滿。」《聖大乘修信經》亦云：「善男子！若不近住慧，我不作宣說，諸菩薩能信大乘，能生大乘。善男子！亦以此法門，諸菩薩能信大乘、能生大乘。當知一切，皆由無渙散心，正思義法而出生。」若離奢摩他，唯以毗缽舍那，瑜伽師之心，渙散於諸境，如處風中燭，極不堅穩。以是不生極明智光芒，故當依於似此二者。

19.是故，《聖大涅槃經》亦云：「諸聲聞不見如來種姓，定力強故，慧羸弱故。菩薩眾雖見然不明，慧力強故，定羸弱故。如來遍照一切，止觀相應故。」以奢摩他力，如燭不被風動搖，諸妄念風不能動心。以毗缽舍那，盡斷惡見垢，餘不能乖離。如《月燈經》云：「奢摩他力不動搖，毗缽舍那如山般。」是故，當住彼二而行瑜伽。

20.於彼，或問：「最初，瑜伽師以何能速成就止和觀？當漸次依止觀資糧。云何止資糧？」住隨順處、少欲、知足、斷諸雜務、尸羅清淨、斷諸貪等妄念。

21.其中，當知住隨順處，即具足五德之處：一、無勞能得衣食等故易得；二、未住惡人和怨敵等故吉處；三、是無病之地故良地；四、友伴具戒見解同故良友；五、日無眾人故，夜靜聲寂故具善妙。

22.云何少欲？於法衣等，不貪求上好、眾多。

23.云何知足？僅得粗劣法衣，常感滿足。

24.云何斷諸雜務？斷諸買賣惡事、斷除太過親近在家和出家眾、斷諸行醫、紫微、曆算等。

25.云何尸羅清淨？於二種戒，不犯自性和遮制學處，設若放逸違犯，速速追悔，如法而行。有說聲聞戒之他勝罪不准還淨，然彼若具追悔心，並有爾後不再犯之心，又分別觀察何心造業，彼造作之心無自性故，修習一切諸法無自性故，當說其戒，唯是清淨。從聖者未生怨王(阿闍世王)之追悔，獲淨化一事，當能了知。故應勤修，無彼追悔。

26.作意思惟：諸貪欲等，於今後世，過患眾多，應於彼等，斷除尋思。同樣，輪迴諸事，不論可不可愛，彼等皆是壞滅法，毫無堅實，彼等不久，終將與我分離，我為何貪戀於彼？思已修習，斷諸尋思。

27.云何毗缽舍那資糧？依聖士夫、遍求多聞、如理思惟。

28.依何聖士夫？多聞、詞明、具悲、不厭者。

29.云何遍求多聞？凡是世尊所宣十二分契經，了不了義，皆恭敬諦聽。正如《聖解深密經》云：「隨欲不聞聖者語，是毗缽舍那障礙。」又云：「毗缽舍那，從聞思生，是生淨見因。」《聖無愛子請問經》亦云：「具聞能生慧，具慧息煩惱。」

30.云何如理思惟？ 善抉擇了義經藏和不了義經藏等。如是，菩薩無疑惑，定能專一修習；若不爾者，如人趨車，抵岔路口，猶豫不決，疑而不前。

31.瑜伽師應於一切時中，斷魚肉等，非不相順，應飲食定量。如此，菩薩積聚所有止觀資糧，以彼入修。此中，瑜伽師正修習時，應先完成諸事，如廁之後，於無聲音荊刺之悅意處，思惟：「我當安置一切有情於菩提心要。」以欲現前拔濟一切眾生之意樂，使大悲心現行，五體投地，頂禮安住十方一切諸佛菩薩已，在前方擺設諸佛菩薩之畫像等，盡力供養、讚頌、懺悔己罪、隨喜所有眾生福德。

32.於極柔軟舒適墊上，如至尊毗盧遮那佛之全跏趺坐，或半跏趺亦可；眼勿太張，亦勿緊閉，垂注鼻端；身勿太彎，亦勿太仰，端身筆直，內住正念而坐。雙肩平衡，頭勿太高太低，勿偏一方；從鼻至臍，垂直而住；齒唇

自然而住，舌抵上牙根；氣息內外出入，勿令出聲，亦勿粗猛，務必使呼氣吐氣，毫無感覺，徐徐任運而轉。

33. 首先，修奢摩他，停止渙散外境已，持續緣於內，任運而轉，安住具足喜悅和輕安之心性中，即名奢摩他。安住奢摩他所緣時，任何思擇真實，彼即毗缽舍那。如《聖寶雲經》云：「奢摩他乃心一境性，毗缽舍那乃正觀察。」《聖解深密經》亦云：「世尊！云何遍求奢摩他？善巧毗缽舍那？佛告慈氏，如我所說，法假安立，契經、應頌、記別、諷誦、自說、因緣、譬喻、本事、本生、方廣、希法、論議，凡為菩薩眾所說者，菩薩當諦聽、善受、讀誦嫻熟、意善思擇。極通達已，獨處靜處，正住於內，善思惟法，作意彼等，以何等心作意，即以彼心，持續運行。如此而行，多番安住，由彼引生身輕安，和心輕安，即名奢摩他。如是，菩薩遍求奢摩他，彼得身輕安，和心輕安已，安住於彼，斷除心渙散，於彼等所思之法，內在三摩地所行境，彼等影像，所知之義，分別尋思、勝解。如是，於彼等三摩地所行境影像，思擇、最極思擇、周遍尋思、周遍伺察、忍、欲、分別抉擇、觀見、通達，即名毗缽舍那。如此，菩薩即善巧毗缽舍那。」

34. 瑜伽師欲當下成就奢摩他，最初應於契經、應頌等，所有經典，導入真如。所謂「導入真如」即攝持一切，心近住於彼。若能專一，則能攝一切法，於彼蘊等，心當近住。如是，若能專一，心當安住所見、所聞之佛像，如《聖三摩地王經》云：「猶如金色佛身像，世間怙主普莊嚴，於彼所緣心隨轉，稱彼菩薩根本定。」心隨欲安住所緣已，於彼心持續安住。近住彼已，當觀此心，是否善執所緣？昏沈耶？散外境耶？於彼，心若被昏瞶、睡眠蒙蔽，沈沒或疑沈沒時，當作意於喜悅事、佛像等，或光明想。次，沈沒息已，務必令心極清楚見彼所緣。

35. 若時，如天生盲、如人入暗室、或如閉目，心不能明見所緣，應知彼時已成沈沒。若時，見到心馳於外境色等，尋思彼等德故，作意餘事，貪戀往事，心掉舉或疑掉舉，爾時，應思惟諸行無常、苦等厭離事。次，渙散息已，當以正念正知繩，拴繫心象，於所緣樹。若時，見無沈掉，心於所緣，泰然而入，彼時，應鬆緩功用，而修等捨，爾時，隨欲而坐。如是，串習奢摩他，身中起心輕安，如是，隨欲於所緣，心能自在，當知彼時，業已成辦，奢摩他矣。

36. 次當思惟：既已成辦奢摩他，應修毗缽舍那。世尊之語，一切皆是善說，直接間接，顯示真實，唯入真實。若知真實，如發光明，能除昏暗，遠離

一切惡見網。唯奢摩他，不成淨智，亦不能除障黯；以慧善修真實，將成淨智。唯慧能證真實義，唯慧能正斷障礙。是故，思惟：我應安住奢摩他，以慧遍求真實，不唯執奢摩他而為滿足。

37.云何真實？勝義上，一切實事，唯空掉補特伽羅及法二我。又彼需以般若波羅蜜多，方能通達，非以餘者。如《聖解深密經》云：「世尊！菩薩以何波羅蜜多，而持諸法無自性性 ？觀自在！以般若波羅蜜多持。」是故，應住奢摩他而修慧。(自性性 ངོ་བོ་ཉིད།，即自性本身)

38.於彼，瑜伽師應如是觀：補特伽羅除了蘊、界、處，別無所緣，補特伽羅亦非蘊等自性性。彼諸蘊等，是無常和多之體性ངོ་བོ།故。補特伽羅是常、一之體性，此乃餘者假立，故不許非此，或餘說之補特伽羅「實事有」，無其餘「實事有」之相故。是故應觀：世間云我和我所，此唯錯亂。

39.又於法無我，應如是修：所謂「法」者，簡言之，即五蘊、十二處、十八界。其中，任何蘊、處、界，皆是有色(色法)，勝義上，彼等唯除「心相」無餘。縱使彼等，碎極微塵，若分別審察諸極微塵支分之自性性，定不能得支分之自性性故。是故，無始以來，於非真實之色等，耽著隨轉，如夢中所顯色等。諸愚稚者，心中所顯色等，似離外境，然勝義上，此中色等，唯心行相，不另外有，應觀察之。於此思忖：「三界唯心」並以彼通達「諸法假立，唯心也」於彼，分別觀察，即名「分別思擇諸法自性性」應如是觀。

40.勝義上，不許心諦實，若時，執取虛妄之自性性，色等相之心，顯現種種相時，彼豈諦實？如是，色等虛妄，心亦除彼無餘，虛妄也。如是，色等種種相，是非一非多之自性性。如是，心亦除彼無餘者故，非一非多之自性性也。是故，心唯如幻等自性性。正如心般，應觀所謂「諸法如幻等之自性性」如是，以慧分別觀察心之自性性，勝義上，心於內不可得，於外亦不可得，內外皆不可得，二俱無亦不可得。過去心不可得，未來心不可得，現在心不可得。心生時不來，滅時亦不去，心不可持，不可示，非有色(非色法)。

41.若問：不可示、不可持、非有色，是何耶？云何彼之自性性？答：如《聖寶積經》詳云：「迦葉！心遍尋不得，不得即不可得。不可得者，彼非過去，亦非未來，更非現在。」如是觀察，不見心之真正開端，亦不見真正末端，亦不見真正中間。

42.如是，心無邊無中，如此而知諸法亦無邊無中。以彼，既曉心無邊無中，心之自性性不可得。周遍通達心故，亦通達彼空。通達彼故，實不見心所立相之自性性、色等自性性。如此，慧實不見諸法之自性性，故不尋思所謂「色是常、無常、空、不空、有漏、無漏、生、不生、有、無。」

43.如是，既不尋思色，亦不尋思受想行識。若是「有法」不成立，彼之分支亦不成立，於彼焉須思量？如此，慧觀彼時，瑜伽師於實事，必不執勝義上實事之自性性，爾時，即入無分別三摩地，亦通達諸法唯無自性性也。

44.若未修習以慧分別思擇實事之自性性，僅遍捨作意而修習，彼之分別，終不能滅，亦不能悟無自性性，無慧光明故。世尊告曰：「由正妙觀察，出生真慧火，鑽木取火般，焚燒分別薪。」

45.《聖寶雲經》亦云：「巧知過患，離諸戲論，故修空性，行持瑜伽。多習空性，遍尋於心，旁騖何處，尋心喜處，悟彼性空。觀心何耶，悟其空也。何心能悟，遍尋彼性，悟彼空也。如此了悟，即說入於，無相瑜伽。」以此，開示先遍尋思而入無相。若僅作意遍斷，慧不觀察實事之自性性，則不可能入無分別，極明示也。

46.如是，以慧如實正觀色等實事之自性性而修靜慮；不住等而修色靜慮；亦不住此世、他世而修靜慮，彼諸色等不可得(無所緣)故。是故，稱之無住靜慮。以慧分別觀察一切實事之自性性已，於無所緣，而修靜慮，稱之勝慧靜慮，如《聖虛空藏經》和《聖寶積經》等所開示。

47.如是，唯有如此入於補特伽羅和法無我中，應周遍思察無餘，遠離尋伺。無何言詮，專一作意，自然趨入，無何作行，於真實義，極為明了，修習安住。既住彼中，令心持續，無有渙散。

48.若時，因貪等故，心散於外，爾時，應覺察渙散，速修不淨觀等，止息渙散，速令心再入真如。若時，見心不樂於彼，爾時，應觀三摩地功德，於彼修歡喜心。應見渙散過患，不喜而止息。

49.倘為昏聵、睏睡所制，運行不清，見心沈沒，或恐沈時，爾時，即應如前，作意喜事，速止沈沒，再次嚴執所緣真實義。若見心眷念昔日嘻笑和玩耍，心已高昂，或恐掉舉時，爾時，即應如前，作意無常等，諸厭離事，止息渙散，次，勵力使心於真實義，無功用轉。

50.若時，離沈和掉，平等而住，心自然趨入真實義，爾時，應捨諸功用，住平等捨。心入平等，若起功用，彼時心將渙散。若心已沈沒，未起功用，爾時因極沈故，無毗缽舍那，心如盲人。是故，心若沈沒，應起功用。心

若等住，無須功用。若時，修習毗缽舍那，慧極增強，爾時，奢摩他脆弱如風中燭，心將動搖，故無法明觀真實，故於爾時應修奢摩他。若奢摩他增強，則應修慧。

51.若時，兩者俱轉時，乃至無害身心期間，當安住不作行。然若傷及身等，彼時應如是思惟：世間皆如幻、陽焰、夢境、水月、光影，此等有情，不解似此甚深法，在輪迴中，一切皆成煩惱，故我務必了悟彼等法性，現行大悲心和菩提心！之後，略事憩息，隨即再入諸法無相三摩地中。又若心極厭倦時，應如前憩息。此乃入止觀雙運之道，緣於有分別和無分別影像。

52.如是，瑜伽師依此次第，以一小時、或巡夜半座或一座，或隨欲樂，應修真實。此乃善擇義靜慮，《聖楞伽經》中說。次，若欲從三摩地起，未解跏趺前，思惟：此等諸法，勝義上，雖無自性性，然世俗上，仍住其相。若不如是，業果等關係，云何安立？世尊亦云：「世俗實事生，勝義無自性。」

53.思惟：此等愚稚有情，增益無自性性之諸實事為有，心顛倒轉，長時漂蕩，流轉輪迴，故我務必圓滿無上福智資糧，次為證得一切遍智果位，應悟彼等法性。作是念已，徐徐解開跏趺，並敬禮十方一切諸佛菩薩眾，供養、讚頌彼等已，唸誦《普賢行願品》等廣大願文。之後，勤修空性，和大悲心要義，成辦布施等，所有福智資糧。

54.若是如此，彼靜慮已當下成辦具足一切相殊勝之空性，如《聖寶積經》云：「披戴慈鎧甲，安住大悲處，現前而成辦，具一切相勝，空性之靜慮。彼具一切勝，空性是何耶？不離布施、不離持戒、不離忍辱、不離精進、不離靜慮、不離智慧、不離方便。」如是廣說。菩薩若欲普遍成熟一切有情，圓滿淨土、身、眾眷屬等，定須依於方便，布施等善行。

55.若不爾者，佛說諸佛淨土等圓滿，彼又是何果報？是故，具足一切相殊勝遍智之智，彼由施等方便而圓滿，世尊告曰：「遍智之智，彼以方便，臻至究竟。」是故，菩薩亦應依施等方便，非唯空性。

56.《聖方廣攝法經》亦云：「慈氏！若諸菩薩，正修六波羅蜜多，此即圓滿菩提故，於此，彼諸愚者，雖作是言：菩薩當唯學般若波羅蜜多，諸餘波羅蜜多有何用？彼等輕視諸餘波羅蜜多。無能勝！於意云何？我昔為歌利王時，為救鴿故，施己血肉，慧豈壞耶？慈氏白言：不也，世尊。世尊告曰：慈氏！我昔修習菩薩行時，具足六波羅蜜多善根，所集善根，彼等豈

有損害？慈氏白言：不也，世尊！世尊告曰：無能勝！汝曾於六十劫正修布施波羅蜜多、六十劫正修持戒波羅蜜多、六十劫正修忍辱波羅蜜多、六十劫正修精進波羅蜜多、六十劫正修靜慮波羅蜜多、六十劫正修慧波羅蜜多。彼諸愚者說唯以一法而成菩提，謂以空性理。我說彼等，諸行不淨。」

57.若離方便，唯菩薩慧，則如聲聞，不能行佛事誼，以方便利濟則能，如《聖寶積經》云：「迦葉！譬如宰相，輔佐諸王，辦諸所需。如是，諸菩薩慧，善巧方便，普遍攝持，能辦一切佛事誼。」

58.諸菩薩道之見解有別，外道和聲聞道之見解亦別。諸外道者之道見，於「我」等顛倒故，一切時中，遠離慧道，以是彼等不得解脫。諸聲聞眾，離大悲故，不具方便，以是彼等獨入涅槃。故應承許，諸菩薩道，具慧方便，以是彼等入於無住涅槃。諸菩薩道，應許之具足慧與方便，以彼證得無住涅槃，以慧力不墮輪迴，以方便力不墮涅槃故。

59.是故，《聖迦耶山經》云：「諸菩薩道，總攝為二，云何二耶？慧與方便。」《聖吉祥初勝經》亦云：「般若波羅密多是母，善巧方便是父。」

60.《聖維摩詰請問經》亦云：「云何菩薩繫縛？云何解脫？若無方便遍執而趣三有，是菩薩繫縛；若以方便而趣三有，則是解脫。無慧遍執而趣三有，是菩薩繫縛；以慧而趣三有是解脫。未以方便攝持之慧是繫縛；以方便攝持之慧是解脫。未以慧攝持之方便是繫縛；以慧攝持之方便是解脫。」如是廣說。

61.若菩薩僅依慧，將如聲聞墮入所求涅槃，故如繫縛，不能以無住涅槃而解脫。故說：「離方便之慧，是諸菩薩繫縛。」是故，如風依火興災難，菩薩唯為斷除顛倒風故，應以具足方便之慧而依空性，勿如聲聞行。

62.如《聖十法經》云：「善男子！如人受用火，恭敬承事彼火，視為上師，卻暗思忖：我於彼火，恭敬承事，視為上師，然為作晝，雙手不欲握彼。若問何故？彼令我身苦，令心意憂惱故。如是菩薩，雖思涅槃，不般涅槃。若問何故？彼使我退出菩提故。」

63.僅依方便，菩薩不能超越異生地，唯成極大繫縛。是故，當依具慧之方便。如以咒遍攝之毒，諸菩薩之煩惱，若以慧遍攝力而修持，將轉成甘露，能予增上生果布施等，更不待言，《聖寶積經》云：「迦葉！如咒藥遍攝之毒，不能致死。如是，諸菩薩煩惱，以慧遍攝故，亦不墮顛倒。」

64.以是，菩薩以方便力，不捨輪迴，不墮涅槃；以慧力盡斷所緣，不墮輪迴，證得無住涅槃佛果。《聖虛空藏經》亦云：「慧知盡捨諸煩惱，方便知不捨有情。」《聖解深密經》亦云：「不向有情義，不向諸現行，我不說彼得，無上圓菩提。」是故，欲證佛果，當依智慧和方便二者。

65.修習出世慧時，或處根本定時，雖未依布施等方便，然彼加行，和彼後所生之慧，皆依方便而生，故應智慧與方便二者齊入。又諸菩薩所入之智慧和方便雙運道，即是此也。以觀照一切有情之大悲心遍攝，依出世間道，起時方便亦如幻師，唯依無倒布施等，《聖無盡慧經》詳云：「云何菩薩方便？云何現證智慧？入根本定，觀照有情，心近住於，大悲所緣，彼即方便。故入寂靜，和最寂靜，彼即是慧。」《伏魔品》亦詳云：「又諸菩薩，正作加行，以智慧知，當下精進。以方便知，攝諸善法。以慧了解無我、無有情、無性命、無撫育、無補特伽羅，以方便成熟一切有情。」

66.《聖正攝諸法經》亦云：「譬如幻化師，勤解幻化故，彼已先了知，不貪彼幻化。三有如幻化，智知圓菩提，為眾披鎧甲，先知彼眾生。」又云：「菩薩眾唯修，慧與方便理，加行住輪迴，意樂住涅槃。」

67.是故，空性和大悲之心要，即串習無上正等圓滿菩提遍攝之布施等方便；為發勝義菩提心故，應盡力如前恆修奢摩他和毗鉢舍那之加行，《聖清淨所行境經》云：「一切時處，行有情利，菩薩眾功德，如教正住念，一切時中，串習善巧於方便。」

68.如是，串習悲心、方便、菩提心，此世無疑，必成殊勝，彼人夢中，常見諸佛菩薩，亦夢見餘諸吉祥夢，諸天歡喜衛護，一一剎那，皆成廣大福智資糧，能淨煩惱障和惡取趣，一切時中，亦多安樂和意安樂，眾人喜愛，身不罹病，獲得能得心堪能殊勝，以彼將得神通等勝德。次以神通力，前往無量世界，供養諸佛世尊，聆聽妙法。臨命終時，無疑必見諸佛菩薩。於餘生中，出生不離諸佛菩薩處，尤其生於尊貴家族，無須劬勞，圓滿福智資糧。受用富饒，僕眷眾多，聰明穎慧，成熟眾生。一切生中，能憶宿命，如是，無量利益，當由餘經得知。

69.故若恆敬悲心、方便、菩提心，長時修習，漸次，心續極淨，剎那湧現，遍成熟故，如鑽木取火，修習真實義，臻至究竟已，以出世智，離諸妄念網，通達法界無戲論，極為明了，無垢不動，如無風燭，則成不動正量。

70.現證諸法無我真如，乃見道所攝，能生勝義菩提心之自性性。彼既發起，即入緣念實事邊際，是生如來種姓中，入於菩薩無過中，退出一切世間眾

生，安住通達菩薩法性與法界中，是名證得菩薩初地。彼廣大功德，當由《十地經》等了知。此乃緣真如之靜慮，《聖楞伽經》中所示。此者已入菩薩無戲論、無分別性中。

71.信解行地，乃隨信解力而安立，非由造作。若生彼智，即正趣入，如是進入初地，爾後所修之道，以出世間和後得智二者，修習智慧及方便，漸次修習，斷除昔造微細所應斷之障，令趨薄弱故，證得上上品殊勝功德故。遍淨諸下地，住如來智，入遍智海，成辦所為義之所緣。唯有似此次第，能遍淨心續，《聖楞伽經》亦作是說。《聖解深密經》亦云：「漸入上上地，心淨如純金，直至無上正等圓滿菩提，現前圓滿證成佛。」

72.若入遍智海，宛如如意寶，長養諸有情，具足功德聚，昔願有果報，成為大悲性，任運諸方便，無量幻化身，造諸眾生利，功德皆圓滿，成就最究竟，盡除習氣垢，安住有情界，具足證悟德，虔信佛世尊，所有功德源，圓辦彼德故，自當勤勵力。是故，世尊告曰：「遍智之智慧，彼由悲根生，菩提心因生，方便臻究竟。」

聖者遠拋嫉等垢，眾德不厭如湖水，
分辨令持眾善說，喜湖取乳如鵝般。

是故眾智者，意斷墮黨擾，勝愚善妙說，一切唯應持。
宣此中觀道，我所得諸福，願令諸眾生，皆證中觀道。

遊方僧蓮華戒撰著《修次中篇》圓滿。天竺堪布旃迦瓦瑪及譯師僧智軍，
由梵譯藏並抉擇。

1998 年最初從藏譯漢，2011 年11 月再次校正。釋法炬(喀覺)恭譯。

《修心八頌》

第一頌 恆 懷 珍 愛

我於一切有情眾，視之尤勝如意寶，願成滿彼究竟利，恆常心懷珍愛情。

第二頌 思 維 卑 劣

隨處與誰為伴時，視己較諸眾卑劣，從心深處思利他，恆常尊他為最上。

第 三 頌 疾 斷 煩 惱

一舉一動觀自心，正當煩惱初萌生，危害自與他人時，願疾呵斥令消除。

第 四 頌 願 惜 此 寶

秉性邪惡眾有情，恆為猛烈罪苦迫，見時如遇大寶藏，願恆惜此大寶藏。

第 五 頌 自 受 虧 損

他人出於嫉妒心，非理辱罵謗我等，虧損失敗我取受，願將勝利奉獻他。

第 六 頌 視 害 為 師

吾昔饒益助某人，且曾深心寄厚望，彼雖非理妄加害，願視彼為善知識。

第 七 頌 暗 取 他 苦

無論直接與間接，願獻利樂於慈母，如母有情諸苦患，我願暗中自取受。

第 八 頌 諸 法 如 幻

願此一切我所行，不為八法念垢染，以知諸法如幻智，無執離縛而解脫。

三要所緣次第趣入兜率妙梯

根敦嘉措〈第二世達賴喇嘛〉著
蔣揚仁欽 恭譯

禮敬大悲觀世音自在

無量諸佛聖悲慧，爲渡有行所化現，大悲觀音妙飛幡，三界依怙誠禮敬。

此爲經論續密意，直至中陰修持要，善編佛語勝口訣，易解語蔓廣宣說。

大悲觀音之口訣教授，是由瑜伽自在鍅札鄔基爲慈聖釁曝大譯師法生賜教。在「三要所緣次第」的前行，應當依據先賢諸師等廣大講授瞭解至尊鍅札自傳殊勝，然後傳授此論。於此，盡以易解語解說正行所緣次第。

正行分二：甲，示本文。乙，修此意。

本文曰：「此生恒續觀本尊，臨終憶念『破瓦』法，中陰修習『合』訣竅，續持乃為諸要義。」

如論所云，初句示今生，二句臨終，三句解說中陰持修，四句包含上述所有內容。「破瓦」與「合修」二法是屬於臨終及中陰所需修持，然而若能得到圓滿利益，則應當下殷勤修法。修法之理，不能僅於一日過猛或是過弱，而是如同河續般的修持。

乙分四：今生如何續觀本尊之理、臨終修持破瓦之意、中陰身時合修的運用以及隨順宣說見行要點。

今生如何續觀本尊之理

本文曰；「無常苦相隨念後，憐憫大悲極生起，頂部上師胸本尊，觀修自心無自性。」此意修持分四：依緣勸發口訣教授、正行菩提心寶觀修教授、祈求上師本尊方便教授、觀想自心無自性之教授。

本文初句「無常」及「苦相」。前者闡述念死無常則爲斷除今世貪著之因；後者說明了透過輪迴所有痛苦的認知，來斷除對輪迴所有享受的貪著，進而對解脫產生自然希求之方法。在這二種內容暗示了共下士道次修心之理以及共中士道修心之理等一切所緣觀修，若詳細解釋，唯恐繁多，所以依據勝尊洛桑紮巴所著作的《菩提道次第》瞭解其意。

第二句：「憐憫大悲極生起」。並非爲了別解脫之希求，爲利益一切有情，獨自擔起重任，發起無上菩提願心，積極行持菩薩勝行。至於七因果的菩提心修持，以及自他換等菩提心修持之理，可從《菩提道次第》與大乘修心教授得知。

第三句：「頂部上師胸本尊」。此是祈求上師本尊方便教授。復此，自身發起菩提殊勝妙心後，圓滿兩種資糧，於成佛時自可令諸有情從輪迴獲得脫渡。然今自無能力，爲使一切有情即能遠離輪迴與三惡道等難忍眾苦，所以當下需要皈依救護。此時應當懇切祈求勝者觀音自在以及千劫賢佛：觀想自己頂部有座白色玻璃的無垢寶塔，具有千門、內外透徹、明光性質，寶瓶內有蓮花及月墊，安住具恩根本上師所化現的至尊聖者觀音自在，如雪山般的純白身色、一面四臂，初二臂於胸部合掌，次右臂持著水玻璃寶所造念珠、次左臂持著白色蓮花，金剛伽趺坐姿，以各種珠寶與多色衣飾，莊嚴其身，無有自性的本尊聖身如同虛空彩虹般的放大光芒，並安住於萬光之中。並觀想千門住有千劫賢佛，東部皆是毗盧遮那佛，身色屬白；南部皆是寶生佛，身色屬黃；西部皆是無量光佛，身色屬紅；北部皆是不空成就佛，身色屬綠，如是觀想則是「頂住上師」的觀修，雖於其它教授中有說喀撒巴尼觀音之緣念，可是內容卻無大異。因多數隨念六字明咒者有修四臂觀頌的緣故，所以在此說明。

於胸部觀修本尊之法：觀想自身胸部有一朵紅色千瓣蓮花，朝上開放，此中月墊上安住與自心無二的本尊大悲觀音，其像如同上述。白色「阿」字所現的無垢千瓣，明光性質，放射千種光芒。觀世音的胸部月墊上有白色「啥」字，四週圍繞著如珍珠般的六字咒輪。如此專注觀修後，再對於頂部上師大悲觀音以及千劫賢佛生起極大淨信，眼眶滿淚、寒毛豎立、悲喜交集地祈請大悲上師與本尊：「如我父母六道眾生，淪落輪迴浩瀚苦海，無依怙、無可救護、傷痛悲泣，祈願彼等皆能現今得渡、速速得渡、於現處得渡」如此猛烈祈請因緣，感得頂部觀音放射光芒，照入胸部觀音；千劫賢佛放射光芒，照入千種「阿」字，依此因緣，胸部觀音與千種「阿」字等無二智慧之性質，化現成了無量白色甘露之續流，激湧融入體內、充滿全身，三門的一切罪障及習氣如同黑色蒸氣、炭煙、毒蠍般的從毛孔及所有根門緩緩流出，身成無垢琉璃，圓滿觀音相好莊嚴。

甘露續流從毛孔流出，初入地獄世間，充滿獄界，淨除一切地獄眾生熱冷傷痛，以及諸苦因緣業與煩惱。獄界炙熱大地、燃熾火房、極冷狹闇等畏懼世間瞬間消滅；唯成祥樂淨土，如意寶之性質、柔和樂觸，寬廣無際。有情眾生成爲觀音自在，無有自性、如虛空彩虹，作此觀想。

同樣的，如是甘露續流順序地流入餓鬼、畜生、阿修羅、人、天、色與無色界等天人，依此因緣，餓鬼的飢渴痛苦、畜生的互相殘殺及愚癡痛苦、阿修羅的鬥爭痛苦、人的生老病死、天人往生與墮落下趣的痛苦、色與無色界的行苦等，以及諸苦因緣與煩惱，皆得淨除，如上述般彼等所居處器世間成爲祥樂淨土；有情眾生成爲觀音本尊，作此觀想。此後，若欲持誦六字明咒，則觀想：自生觀音的口中念出六字明咒，並且與已生起觀音等諸有情同時誦出響亮六字聲音，震動大千世界。

如是儘量持誦後，於結行時，觀想安住自身胸部本尊的心中「啥」字放光，照亮一切極樂器世間，光芒充滿，並融入已生起觀音的諸有情，再次的，已充滿的光芒融入自身，及頂部觀音，再次融入胸部觀音；融入千劫賢佛胸部千種「阿」字；寶塔如同虛空彩虹般消失。自生觀音胸部的花瓣與「阿」字，此復中部觀音，此復胸部咒論與寶墊，此復中部

「啥」字，最後觀修無緣正見，安住入定。

第四句：　「觀修自心無自性」之理分二：修持人無我之理、修持法無我之理。略說此義，首先，當我們內心產生了極爲強烈的我執時，若觀察此心如何見法，則會察覺到：自身五蘊上的我並非是「唯取」或是「唯見」，此心所緣之我是一種五蘊上原有、本有的的「我」。

同樣的，見到「抬舉棟樑作用者」時，會感到這是「柱子」；若觀察此心如何見法，則會察覺到：此木頭上的柱子並非是以「這是柱子的心」唯取而有，而是「從」境上形成的一種「柱子」。

雖然會如此地見到，可是在五蘊境上絕沒有所謂的「原有之我」！譬如；「柱子」是唯於「抬舉棟樑的木頭」意識緣取而有；絕非是從境上的柱子。因爲，於此木頭還未取名「柱子」之前是不會有柱子的認識，或是因爲沒有取名爲「柱子」所以此木頭上沒有柱子。之後，從木上取名爲「柱子」起，看到此時才會說看到柱子，因此柱子是唯於木上意識安立而有，並非「從」木上形成柱子。

同樣的，有些嬰兒誕生後因取名爲「紮西」的緣故，所有人看到他時自然就會想起紮西。這時候雖然會感覺紮西從這位嬰兒而有，但是從他本身沒有紮西。否則，這位嬰兒還未取名爲紮西之前，看到他時就應該認爲是紮西才對，然而卻沒有啊！依上述所說之例，所以我與蘊體等一切法，都是由個別的施設處以心往境安立而已，並非從境上生存。徹底安立此義，以根本定作觀修；於後得道時，雖見一在此衹是簡單扼要地說明了空見修持之理；於正見講授中可獲得廣義，應當了知。

臨終修持「破瓦」之法

本文曰：「自身行持供施後，一切依賴極斷故，光體毛孔行結後，導引心識兜率住。」維

修此義分三；去除成就破瓦逆緣、成辦順緣、正破瓦所緣等三。

初者，如果貪著今世食衣住受，就如飛鳥因石綁捆，雖欲往生兜率，但卻成爲破瓦障礙，因此需要對治肉體的貪著。如本文的初句已說故，先以化身供田；祈請資糧田：前方虛空有八大獅子抬舉的寬廣寶座，上有蓮花月墊，安住著根本上師所現的至尊觀音，其相如上述觀想。在頂方有主要的傳承上師，則上身部位有與四部相應的壇城諸尊及諸佛菩薩，下身部位有聲聞、獨覺、空行、護法等如雲圍繞。同樣的，寶座下旁有曾受害的冤親債主；下方有今世父母，以及由彼牽引的一切六道有情，諸客遍滿大地虛空，如是觀想後，集資之法：唉！我於輪迴已得凡身無數，光以人身而言就無可測量；一切生中，只造無義瑣事、浪費人生，未曾做過偉大有義善事；今世雖獲朽敗肉身，但也未曾行持正法，反而爲了生活造作眾多惡業；臨終時，此身如同空曠野地，只剩灰爐。由惡業力，無法忍受後世惡道極苦，實無道理貪著今世肉身，所以當藉由此身迅速累積圓滿資糧！因此殷重祈請大悲觀音。

觀想自心胸部的觀音聖像朝前直往，安住前方虛空，反視老舊朽身時，變成了面如凝脂、相好莊嚴的聖相。此時，於前方上師觀音作此祈禱：「祈願大悲上師本尊加持，使我此身能夠迅速成辦圓滿資糧。」因祈求故，上師誦出唵、啊、吽三字 ，形成了三座「人頭灶石」高山，之後，從本尊胸部賜予空行彎刀，斬除了原有朽壞上身的頭骨，血淋淋地覆蓋在三個灶石上，其血流遍滿並越出了三千世界；此復，空行母再次手持多把彎刀，把一塊塊的肉皮血股切剁成零碎，放置頭骨內，頭骨充滿了血肉。此復，本尊誦出唵、啊、吽 三字，一切血肉變成了無漏智慧所化成的甘露，顏色如同落日般金黃燦爛，其味覺與受覺使諸佛菩薩心續安樂滿足，淨除了六道痛苦。此復，從胸部種子字出現了手持頂骨的空行母，遍滿虛空；無盡甘露從彼等所持頂骨溢出，因供養於根本傳承上師、本尊、佛、菩薩、聲聞、獨覺、空行、護法，使無漏心續生起大樂，滿足歡喜，迅速地圓滿資糧。同樣的，因爲賜予冤親債主的緣故，彼等取回業債、淨債除恨，皆爲觀音。因爲賜予今世恩惠父母，以及由彼牽引的一切六道有情，所以消滅六道痛苦，以及諸苦因緣業與煩惱。如上述所說，器世間成爲淨土、情世間成爲了觀音，再以前述的觀想來念誦六字明咒。最後，

諸器融爲光芒及有情等，次復融入自身；於前方虛空中安住的根本傳承上師，直至空行護法等一切尊者，也皆融入自身，獲得加持。最終自觀無緣甚深空義，所供境、供物、供養者、供法等皆無有自性微塵，殷重生起無有三輪的智慧。

如是思維，雖然可以斷除對肉身的貪著，但卻沒有遠離對於師長，以及財物等享受貪著耶？答，本文的第二句已作解釋如何斷除貪著之理。此生雖然遇値眾多師長，卻如風力堆葉般的短促，終究還是師長棄捨離去，或是自己棄捨師長；臨終時，無有親朋好友可做伴侶隨己同行，必須獨自遠離，如是思維不應貪著。臨終時，自己如同溶乳中取出羊毛般的孤零，必須放下財物享受，既如此，應當以無戀心，將財物作三寶物，或是供僧等善事。如是思維不應貪著。

第二成辦破瓦順緣：生起猛烈往生兜率之希求、往生此處之發願、諸善業迴向於此因緣。

第三，正破瓦所緣：本文的後二句已作解釋。兜率法宮位於眾多珠寶妙房環繞的中心，又稱法幢高宮殿，也是至尊彌勒所居住的圓滿寶宮。在此宮的前方有塊遼闊清幽的寶石廣場，名爲「悦意法持」，是慈尊傳法的地方。中有善賢獅座，安住勝者慈尊，穩如須彌，金光閃閃，放射萬道光芒；面朝南瞻部洲，善説般若波羅蜜多教法於環繞四面的菩薩眾，其數無量。

觀想自己明顯見此勝景，並專注祈請：祈求勝者大悲慈尊，使我能從輪迴與惡趣畏懼中得到救護，並導至兜率、迅速引導、於此處引導！如是祈請因緣，觀想看見從慈尊的胸部延伸了如同衫袖般的長光管，打開了自己頂部的淨穴，就像開窗户一樣，之後逐漸地進入了頂穴。自心胸部的觀音聖像，從已打開的頂穴光管往上朝看，依此因緣，擦淨了慈尊胸部的黃金曼達盤，如日光般的燦爛。

此時觀想：光管是「道」、自己是「行道者」、破瓦(往生)至慈尊的胸部。依三種想再次殷重地祈請。依此因緣，慈尊的胸部放下了光鉤，經由光管穿過，進入了頂穴，融入己生

起的自心胸部觀音。光鉤圓滿吊起自心，遠離頂穴，如同飛箭般無礙地經由光管直奔慈尊胸部，緩緩融入慈尊心續，成爲無二，恒續此觀。再次第由胸部離去，成爲了勝慧天子，具有可行大乘妙法之種性者。於慈尊的傳法廣場上，安坐在千瓣蓮花的中部，享有無量慈尊妙法甘露。

中陰身的主要修持--合修

本文曰：「明曉彼爲中陰身，變更外內秘密等，性空大悲勝瑜伽，善巧力使妙結生。」如上所云，初句說明了在中陰身時認識中陰身的方法。現在所看到的一切都是中陰幻象，所以要瞭解中陰身是中陰身！如是反覆觀修，若生於中陰，應當思維：我今已生中陰，所見一切皆屬中陰現象，因此認識中陰身爲中陰身，就像夢中也會恒續想起白天般。

第二句，「正行中陰修持」。

外變相：當看到了現有的器世間都是由地石木等性質所形行，應當思維這一切都是我在中陰時候的幻象，並不存在，不隨凡夫相而轉，觀想皆是淨土。

內變相：看到有情、人、畜生等種種相時，應觀想全都成爲觀音本尊。

密變相：如是看到情器兩種世間時，都會現在自性幻象，因爲受到自心實執隨眠的污染，雖見此相，但實際上絕無自性。如此觀想的緣故，生在中陰時，若有看到獄界及閻羅世間，應當想念這些都是淨土；看到獄卒拿起利刀追我時，應當想念諸有情成爲觀音本尊，所見到的一切也都在自性空中現起。

後二句說明念力往生之理：爲得到可成辦清淨正法之暇滿，於中陰身看到父母擁抱時，隨行生力，生起緣父瞋心、緣母貪心。此時，對於瞋境父親，應該思維無始恩惠，生起猛利悲心，去除瞋患；雖見貪境之母，但思維無自性，對治貪過。此後，於今世母親胎內投

生，修持餘道。爲有情廣大利益而持今生。

隨順宣說見行要點

隨順宣說見行要點：認識所見正觀理、於此不亂修持理、正念等味行持理、大成就者妙教授。

認識所見一切皆有自性，依正理決定所見不實，此爲正觀理。修持理：於決定理專注於境，心不散亂。行持理：輪迴涅槃於性空中味覺相同，思維此義，持菩薩行。「大成就者妙教授」：上述內容都是至尊鉢絮教授的緣故，所以顯示了這偈頌並非由鉢絮所說。

以上圓滿了易解攜便的「三要所緣次第」之教授。

白蓮碧水心湖生，稀有珍珠細深道；妙繩善串美瓔珞，賢淑巧女頸飾耀。

無逸精進所生善，願諸有情離惡崖，兜率寶宮勝喜樂，大乘甘露悦受用。

說法前課誦

༄༅། །རྒྱུན་ཆགས་གསུམ་པ་གཞུགས་སོ།།

《釋迦佛讚》

༈ སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
東巴 迴登迭 迭辛 謝吧 札迴吧 央達吧 卓悲 桑傑
敬禮、供養、歸依導師・世尊・如來・阿羅漢・正等圓滿佛・

རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ།
利巴檔 霞殊 登巴
明行足・

བདེ་བར་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ།
迭哇 謝巴 吉滇 謙吧
善逝・世間解・

སྐྱེས་བུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་བ།
傑布 獨威 喀洛 舉巴
調御丈夫・

བླ་ན་མེད་པ་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ།
拉納 梅巴 拉檔 彌南ㄊ 紀東巴
無上士・天人師・

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མཆོད་དོ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ།།
桑傑 迴登迭・貝嘉哇 夏迦 圖巴喇 洽洛擦 卻德 嘉殊 契喔
佛・薄伽梵・吉祥勝者・釋迦能仁。（誦三遍）

གང་ཚེ་རྐང་གཉིས་གཙོ་བོ་ཁྱོད་བལྟམས་ཚེ།
康切 岡匿 卓喔 確擋切
當您二足中尊誕生時，

།ས་ཆེན་འདི་ལ་གོམ་པ་བདུན་བོར་ནས།།
薩千 迪喇 孔巴 敦缽內
於此大地跨出七步已，

ང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་མཆོག་ཅེས་གསུངས།
昂匿 吉滇 迪那 秋皆宋
宣說於此世間我最尊，

།དེ་ཚེ་མཁས་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།
迭切 給巴 確喇 洽擦洛
彼時智尊於您我敬禮。

རྣམ་དག་སྐུ་མངའ་མཆོག་ཏུ་གཟུགས་བཟང་བ།
南ㄊ達 故昂 秋度 殊桑瓦
擁有清淨尊體殊妙色，

།ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་གསེར་གྱི་ལྷུན་པོ་འདྲ།།
耶謝 迦措 協吉 倫缽札
智慧大海猶如金須彌，

གྲགས་པ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་ལྷམ་མེ་བ།
札巴 吉滇 順納 朗昧瓦
美名聲望顯赫三世間，

།མགོན་པོ་མཆོག་བརྙེས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།
貢缽 秋涅 確喇 洽擦洛
怙主證勝於您我敬禮。

མཚན་མཆོག་ལྡན་པ་དྲི་མེད་ཟླ་བའི་ཞལ།
謙秋 登巴 幾昧 達威協
具足勝相無垢月容顏，

།གསེར་མདོག་འདྲ་བ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།
謝朵 札哇 確喇 洽擦洛
猶如金色於您我敬禮，

རྡུལ་བྲལ་ཁྱོད་འདྲ་སྲིད་པ་གསུམ་མ་མཆིས།
獨最 卻札 細巴 順瑪契
三有中無似您離塵者，

མགོན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྡན་པ།
貢缽 圖傑 切登巴
怙主具足大悲心，

བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཞིང་།
碩南木 永滇 迦措興
福澤功德大海田，

དག་པས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བར་གྱུར།
達悲 德洽 最哇久
清淨遠離諸貪欲，

གཅིག་ཏུ་དོན་དམ་མཆོག་གྱུར་པ།
基篤 屯檔 秋久吧
成為獨一妙勝義，

གྲོལ་ནས་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡང་སྟོན།
卓內 卓威 朗央東
脫已仍示解脫道，

ཞིང་གི་དམ་པ་ཡོན་ཏན་ལྡན།
興吉 檔巴 永滇登
具足福田妙功德，

སྡིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་།
迪巴 基央 彌嘉興
任一罪惡皆莫作，

རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདུལ།
壤吉 森匿 永殊篤
悉數調伏自心意，

སྐར་མ་རབ་རིབ་མར་མེ་དང་།
嘎瑪 饒日立 瑪昧檔
如星翳障或燈火，

རྨི་ལམ་གློག་དང་སྤྲིན་ལྟ་བུར།
彌朗 洛檔 津搭布
如夢閃電或雲彩，

།མཉམ་མེད་མཁྱེན་ཅན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །
良昧 謙堅 確喇 洽擦洛
無等智者於您我敬禮。

།ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སྟོན་པ་པོ།
湯傑 謙悲 東巴缽
鑒知一切宣說者，

།དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །
迭新 謝喇 洽擦洛
我於如來致敬禮。

།དགེ་བས་ངན་སོང་ལས་གྲོལ་ཞིང་། །
給威 演松 雷卓興
賢善脫離諸惡趣，

།ཞི་གྱུར་ཆོས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །
席久 確喇 洽擦洛
寂靜正法我敬禮。

།བསླབ་པ་དག་ལ་རབ་ཏུ་གནས།
拉巴 達喇 饒度內
善住清淨學處中，

།དགེ་འདུན་ལ་ཡང་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །
根敦 喇央 洽擦洛
僧伽我亦致敬禮。

།དགེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྤྱད། །
給哇 彭順 措巴結
眾善圓滿盡奉行，

།འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །
迪匿 桑傑 登巴迎
此即佛陀教法也。

།སྒྱུ་མ་ཟིལ་པ་ཆུ་བུར་དང་། །
舉瑪 席巴 曲布檔
如幻朝露或水泡，

།འདུས་བྱས་ཆོས་རྣམས་དེ་ལྟར་ལྟ། །
獨切 確南木 碟搭大
有為法應如是觀。

《現觀莊嚴論》禮讚偈

ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཚོལ་རྣམས་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་ཉེར་ཞིར་འཁྲིད་མཛད་གང་ཡིན་དང་།།
年拓 席哇 措南木 坤謝 匿記 涅席 契最 康寅檔
希求寂滅聲聞眾，其以一切智，導入寂滅中；
（求寂聲聞由遍智，引導令趣最寂滅，）

འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དོན་སྒྲུབ་མཛད་པ་གང་།།
卓喇 篇吧 且南木 朗謝 匿記 吉滇 屯祝 最吧康
諸行饒益眾生者，其以道智性，成辦世間利；
（諸樂饒益眾生者，道智令成世間利，）

གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས་ཐུབ་རྣམས་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་སྣ་ཚོགས་འདི་གསུངས་པ།།
康檔 揚達 登悲 圖南木 南木吧 坤登 那措 迪宋吧
具足真實能仁眾，具一切相智，宣說此種種；
（諸佛由具種相智，宣此種種眾相法，）

ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ།།
年拓 蔣處 森悲 措節 桑傑 記匿 雲木迭 喇洽擦
於彼聲聞菩薩眾，諸佛之佛母，我誠致敬禮。
（具為聲聞菩薩眾，四聖眾母我敬禮。）

《中觀根本慧論》開首禮讚偈

གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །
康吉 滇津 最哇炯 噶吧 沒吧 結沒吧
凡是依緣而生起， 既無壞滅亦無生，

ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །འོང་བ་མེད་པ་འགྲོ་མེད་པ། །
切吧 沒吧 搭沒吧 翁哇 沒吧 卓沒吧
既無斷滅亦無常， 無所從來亦無去。

（不生亦不滅，不常亦不斷，不一亦不異，不來亦不去。）

ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། །སྤྲོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བསྟན་པ། །
踏迭 屯明 屯基明 哲吧 涅席 席滇吧
非異義也非一義， 已滅戲論示寂滅，

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྨྲ་རྣམས་ཀྱི། །དམ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །
卓悲 桑傑 瑪南木記 檔木巴 迭喇 洽擦洛
圓滿諸佛宣說者， 於彼正士我敬禮。

（能說是因緣，善滅諸戲論，我稽首禮佛，諸說中第一。）

《中觀根本慧論》結尾禮讚偈

གང་གིས་ཐུགས་བརྩེས་ཉེར་བཟུང་ནས། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར། །
扛吉 圖傑 涅宋內 搭哇 湯傑 邦威契
斯以悲憫攝受已， 為斷一切邪見故，

དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་མཛད་པ། །གཽ་ཏམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །
檔木悲 確匿 東最吧 果當木 迭喇 洽擦洛
開示微妙正法義， 於彼瞿曇我敬禮。

（瞿曇大聖主，憐愍說是法，悉斷一切見，我今稽首禮。）

《釋量論》禮讚偈

རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམས་བསལ་ཅིང་། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་སྐུ་མངའ་བ། །
舵悲 札哇 南木些津 灑津 嘉切 故昂瓦
清除一切分別網， 蘊含甚深廣大身，

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་འོད་ཟེར་དག །ཀུན་ནས་འཕྲོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །
坤度 賞缽 歐協達 坤內 措喇 洽擦洛
普皆賢善眾光芒， 遍照一切我敬禮。

獻短曼達拉

ས་གཞི་སྤོས་ཀྱིས་བྱུགས་ཤིང་མེ་ཏོག་བཀྲམ།
薩席 缽吉 曲興 美舵丈木
妙香遍塗大地花舖散，

རི་རབ་གླིང་བཞི་ཉི་ཟླས་བརྒྱན་པ་འདི། །
利饒 林席 尼迭 堅巴迪
須彌四洲日月此莊嚴，

སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་དམིགས་ཏེ་དབུལ་བ་ཡིས།
桑傑 興篤 彌迭 普哇宜
觀如佛土我樂敬供養，

།འགྲོ་ཀུན་རྣམ་དག་ཞིང་ལ་སྤྱོད་པར་ཤོག །
卓坤 南木達 興喇 決巴秀
願諸有情共享此淨土。

ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བར་བསྐུལ། 請轉法輪

རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམ་པ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས།
傑尊 喇嘛 檔巴 切南紀
至尊上師尊勝汝等眾，

།ཆོས་སྐུའི་མཁའ་ལ་མཁྱེན་བརྩེའི་ཆུ་འཛིན་འཁྲིགས། །
確故 喀喇 謙最 曲津契
法身虛空密布悲智雲，

དེ་ལྟར་འཚམ་པའི་གདུལ་བྱའི་འཛིན་མ་ལ།
吉搭 倉悲 篤且 津瑪喇
隨於相應徒眾大地上，

།ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པ་དབབ་དུ་གསོལ། །
灑傑 確紀 恰巴 哇篤碩
祈請降澍深廣妙法雨。

ཨི་དམ་གུ་རུ་རཏྣ་མཎྜལ་ཀཾ་ནི་རྱཱ་ཏ་ཡཱ་མི།
伊當木 咕嚕 饒那曼札拉 貢木、尼雅 大雅密

སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད། 皈依發心

སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ།
桑傑 卻倘 措計 秋南木拉
諸佛正法以及眾中尊，

།བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །
蔣處 琶度 達尼 加蘇企
直至證得菩提我皈依，

བདག་གིས་ཆོས་ཉན་བགྱིས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི།
達吉 卻年 吉貝 梭南木計
以我聽聞正法諸資糧，

།འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག །
卓喇 偏企 桑傑 祝巴秀
願為饒益眾生證成佛。

ལན་གསུམ་བརྗོད། 誦三遍

休息時間

མཎྜལ་འབུལ་བ་ནི། 獻短曼達拉

ས་གཞི་སྤོས་ཀྱིས་བྱུགས་ཤིང་མེ་ཏོག་བཀྲམ།
薩席 缽吉 曲興 美舵丈木
妙香遍塗大地花舖散，

རི་རབ་གླིང་བཞི་ཉི་ཟླས་བརྒྱན་པ་འདི། །
利饒 林席 尼迭 堅巴迪
須彌四洲日月此莊嚴，

སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་དམིགས་ཏེ་དབུལ་བ་ཡིས།
桑傑 興篤 彌迭 普哇宜
觀如佛土我樂敬供養，

།འགྲོ་ཀུན་རྣམ་དག་ཞིང་ལ་སྤྱོད་པར་ཤོག །
卓坤 南達 興喇 格巴秀
願諸有情共享此淨土。

ཨི་དམ་གུ་རུ་རཏྣ་མཎྜལ་ཀཾ་ནིརྻ་ཏ་ཡཱ་མི།
伊當木 咕嚕 饒那曼札拉 貢木尼雅 大雅彌

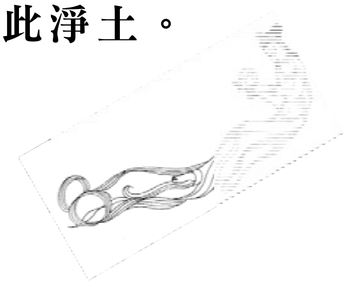

སྒྲོལ་མའི་སྤྱན་འདྲེན། 迎請度母

པོ་ཏ་ལ་ཡི་གནས་མཆོག་ནས།
玻大 喇伊 內秋內
普陀拉之殊勝境，

།ཏཱཾ་ཡིག་ལྗང་གུ་ལས་འཁྲུངས་ཤིང་། །
當木伊 江孤 雷宗欣
綠色當木字湧現出，

འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་དབུ་ལ་བརྒྱན།
歐巴 昧紀 烏拉堅
無量光佛嚴於頂，

།དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་མ། །
獨順 桑傑 欽烈瑪
三世諸佛事業母，

སྒྲོལ་མ་འཁོར་བཅས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །
卓瑪 擴皆 謝蘇所
度母眷眾請降臨。

ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ཅོད་པན་གྱིས།
拉檔 拉明 決篇吉
天及非天以頂冠，

།ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་ལ་བཏུད་དེ། །
俠記 悲摩 喇獨迭
稽首汝足蓮華下，

ཕོངས་པ་ཀུན་ལས་སྒྲོལ་མཛད་མ།
奔吧 坤雷 卓最瑪
拯渡出離諸困母，

།སྒྲོལ་མ་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །
卓瑪 雲喇 洽擦洛
救度佛母我敬禮。

說法後課誦

མཎྜལ་འབུལ་བ་ནི། 獻曼達拉

ས་གཞི་སྤོས་ཀྱིས་བྱུགས་ཤིང་མེ་ཏོག་བཀྲམ།
薩席 缽吉 曲興 美舵丈ㄊ
妙香遍塗大地花舖散，

།རི་རབ་གླིང་བཞི་ཉི་ཟླས་བརྒྱན་པ་འདི། །
利饒 林席 尼迭 堅巴迪
須彌四洲日月此莊嚴，

སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་དམིགས་ཏེ་དབུལ་བ་ཡིས།
桑傑 興篤 彌迭 普哇宜
觀如佛土我樂敬供養，

།འགྲོ་ཀུན་རྣམ་དག་ཞིང་ལ་སྤྱོད་པར་ཤོག །
卓坤 南ㄊ達 興喇 格巴秀
願諸有情共享此淨土。

ཨི་དམ་གུ་རུ་རཏྣ་མཎྜལ་ཀཾ་ནི་རྱཱ་ཏ་ཡཱ་མི།
伊當ㄊ 咕嚕 饒ㄋ那曼札拉 貢ㄊ 尼雅大雅彌

བདག་གིས་དེ་སྙེད་བསགས་པའི་དགེ་བ་འདིས།
達吉 幾涅 薩悲 給哇迪
盡諸我所集聚之此善，

།བསྟན་དང་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་གང་ཕན་དང་། །
滇檔 卓哇 坤喇 康偏檔
祈願教法眾生皆受益，

ཁྱད་པར་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཡི།
切巴 傑尊 洛桑 札巴宜
尤其至尊洛桑札巴尊，

།བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་རིང་དུ་གསལ་བྱེད་ཤོག །
滇悲 寧波 林度 謝且秀
教法心要恆時得彰顯。

དེ་ལྟར་ལམ་བཟང་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་།
迭搭 朗桑 東悲 謝念檔
如是開示善道善知識，

།ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་རྣམས་ཞབས་བརྟན་ཅིང་། །
處欣 竹悲 卓南ㄊ 霞滇津
如理修行友伴皆足固，

ཕྱི་དང་ནང་གི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཚོགས།
契檔 朗吉 琶篤 決悲措
內外一切阻擾障礙聚，

།ཉེར་བར་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། །
涅哇 席哇 津吉 拉杜碩
悉皆平息寂滅祈加持。

祈請 尊者長住偈

གངས་རིའི་ར་བས་བསྐོར་བའི་ཞིང་ཁམས་འདིར།
康利 饒威 郭威 欣康迪
於此雪嶺環繞國土中，

།ཕན་དང་བདེ་བ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གནས། །
偏檔 迭哇 瑪呂 炯威內
一切利益安樂根源處，

སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཡི།
堅瑞 席汪 滇津 嘉措宜
觀音自在滇津嘉措尊，

།ཞབས་པད་སྲིད་མཐའི་བར་དུ་བརྟན་གྱུར་ཅིག །
霞貝 矽貼 琶篤 滇久紀
願其蓮足堅住三有盡。

བསྔོ་བ་ནི། 迴向偈

བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ།
蔣處 森秋 仁波切
勝菩提心大珍寶，

།མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེས་གྱུར་ཅིག །
瑪傑 巴南木 傑久記
諸未生者願生起，

སྐྱེས་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་།
傑巴 良巴 昧巴檔
已發起者不衰退，

།གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་ཤོག །
拱內 拱篤 沛哇秀
輾轉增上恆增長。

འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོས་ཇི་ལྟར་མཁྱེན་པ་དང་།
蔣悲 巴喔 幾搭 謙巴檔
猶如文殊師利勇猛智，

།ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །
坤度 賞缽 迭央 迭新迭
大行普賢菩薩亦復然，

དེ་དག་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་བདག་སློབ་ཕྱིར།
迭達 坤吉 傑殊 達洛契
我為隨從彼等修學故，

།དགེ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྔོ། །
給哇 迪達 湯傑 饒度偶
願將此等善根皆迴向。

དུས་གསུམ་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།
篤順 謝悲 嘉哇 湯傑紀
三世一切善逝勝者眾，

།བསྔོ་བ་གང་ལ་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་པ་དེས། །
偶哇 康喇 秋度 阿巴迭
於何迴向讚為最殊勝，

བདག་གིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་ཀུན་ཀྱང་།
達吉 給威 札哇 迪坤江
我亦將此一切諸善根，

།བཟང་པོ་སྤྱོད་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བསྔོ་བར་བགྱི། །
賞缽 決契 饒度 偶哇吉
為得普賢妙行皆迴向。

ཕ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་དང་ལྡན་གྱུར་ཅིག
帕瑪 森間 湯傑 迭檔 登久記
祈願一切父母有情具安樂，

།ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་སྟོང་པ་དང་། །
演卓 湯傑 搭篤 東哇檔
一切惡趣恆常成空寂，

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ན་སུ་བཞུགས་པ།
蔣促 森巴 康納 殊徐吧
願諸菩薩隨居於何處，

།དེ་དག་ཀུན་གྱི་སྨོན་ལམ་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །
迭達 坤吉 蒙朗 竹久記
彼等一切願望皆成辦。

སྨོན་ལམ་ལོག་པས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ།
蒙朗 洛悲 嘉威 滇吧喇
顛倒發願損害勝者教，

།འཚེ་བའི་ནག་ཕྱོགས་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་མེད་སྡེ། །
庫威 拿秋 俗間 俗昧迭
有形無形邪惡諸群體，

བསམ་སྦྱོར་ངན་པའི་འདུག་པ་མ་ལུས་པ།
桑久 演悲 具巴 瑪呂吧
卑鄙思想行為皆無遺，

།མཆོག་གསུམ་བདེན་པས་རྡུལ་ནས་གཅོད་གྱུར་ཅིག །
秋順 典悲 柵內 絕久記
願以三寶真諦盡殲擊！

ལམ་རིམ་སྨོན་ལམ་བཞུགས་སོ།།
《道次第願》

至尊宗喀巴大師 撰著

༄༅། །དེར་ནི་རིང་དུ་འབད་ལས་ཚོགས་གཉིས་ནི།
迭匿 林篤 沛類 措尼匿
祈願於此久勤所積聚，

།མཁའ་ལྟར་ཡངས་པ་གང་ཞིག་བསགས་པ་དེས། །
喀搭 央巴 康席 薩巴迭
廣大猶如虛空二資糧，

བློ་མིག་མ་རིག་གིས་ལྡོངས་འགྲོ་བ་ཀུན།
洛彌 瑪立 吉董 卓哇坤
引導無明蒙蔽慧眼眾，

།རྣམ་འདྲེན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོར་བདག་གྱུར་ཅིག །
南木鎮 嘉威 汪缽 達久記
使我成就一切勝者王。

དེར་མ་སོན་པའི་ཚེ་རབས་ཀུན་དུ་ཡང་།
迭瑪 宋貝 切饒 坤度央
願未達彼一切生世中，

།འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བརྩེ་བས་རྗེས་བཟུང་ནས། །
蔣悲 央紀 最威 傑松內
文殊妙音悲憫垂攝受，

བསྟན་པའི་རིམ་པ་ཀུན་ཚང་ལམ་གྱི་མཆོག
滇悲 林巴 坤昌 朗吉秋
獲得圓滿教法妙道已，

།རྙེད་ནས་བསྒྲུབ་པས་རྒྱལ་རྣམས་མཉེས་བྱེད་ཤོག །
涅內 竹貝 嘉南木 涅且秀
修行令諸勝者皆歡喜。

རང་གིས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་གནད།
壤吉 幾欣 舵悲 朗吉內
願以自己所悟之道訣，

།ཤུགས་དྲག་བརྩེ་བས་དྲངས་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས། །
旭乍 最威 丈悲 踏給紀
猛力悲憫所引巧方便，

འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་མུན་པ་བསལ་བྱས་ནས།
卓威 意紀 悶巴 謝且內
去除眾生心中愚黯已，

།རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འཛིན་གྱུར་ཅིག །
嘉威 滇巴 允林 錦久記
秉持勝者教法到永遠。

བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་མ་ཁྱབ་པའམ།
滇巴 仁千 秋吉 瑪洽棒木
凡是殊勝法寶未普及，

།ཁྱབ་ཀྱང་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་དེར་ནི། །
洽將 良巴 久悲 秋迭匿
或已普及衰退之方所，

སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་རབ་བསྐྱོད་པ་ཡིས།
寧傑 謙缽 意饒 決巴宜
願以大悲鞭策動心意，

།ཕན་བདེའི་གཏེར་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པར་ཤོག །
偏迭 爹迭 謝哇 且巴秀
顯揚利樂根源於彼方。

སྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་རྨད་བྱུང་འཕྲིན་ལས་ལས།
謝皆 嘉威 昧炯 欽類類
諸佛佛子稀有之事業，

།ལེགས་གྲུབ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པས་ཀྱང་། །
雷祝 蔣處 朗吉 林貝江
雖已成辦菩提道次第，

ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་དཔལ་སྟེར་ཞིང་།
踏德 南木紀 意喇 貝迭辛
亦賜欲脫眾之心祥瑞，

།རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་རིང་དུ་སྐྱོང་གྱུར་ཅིག །
嘉威 最巴 林篤 炯久紀
願永護持勝者之事業。

ལམ་བཟང་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་སྒྲུབ་བྱེད་ཅིང་།
朗桑 竹悲 屯堅 竹且津
願能構築妙道之順緣，

།འགལ་རྐྱེན་སེལ་བྱེད་མི་དང་མི་མིན་ཀུན། །
給堅 謝且 彌檔 彌明坤
去除逆緣人及非人等，

ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་བས་བསྔགས་པ་ཡི།
切饒 坤度 嘉威 阿巴宜
於諸生生世世永不離，

།རྣམ་དག་ལམ་དང་འབྲལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །
南木達 朗檔 最哇 瑪久紀
勝者所讚清淨之道中。

གང་ཚེ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་ཆོས་སྤྱོད་བཅུས།
康切 貼巴 秋喇 確決居
願行妙乘十法行之時，

།ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པ་དེ་ཡི་ཚེ། །
促辛 祝喇 遵巴 迭依切
如理修行正勤精進時，

མཐུ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་གྲོགས་བྱེད་ཅིང་།
圖登 南木紀 搭度 卓且津
威力勢眾經常為助伴，

།བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོས་ཕྱོགས་ཀུན་ཁྱབ་གྱུར་ཅིག །
札希 迦措 秋坤 洽久紀
吉祥大海遍揚普各方。

ཅེས་པ་འདི་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའོ།། ༎
此乃至尊宗喀巴大師撰著。

釋法炬 恭譯

བདེན་གསོལ་སྨོན་ཚིག་བཞུགས་སོ།།
《諦語祈願文》

༄༅། །ན་མོ་རཏྣ་ཏྲ་ཡཱ་ཡ།
南摩饒納札雅雅

ཚད་མེད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་མངའ་ཞིང་། །ཉམ་ཆུང་འགྲོ་ལ་བུ་གཅིག་ལྟར་དགོངས་པའི།།
切昧 永滇 迦措 貝昂辛　良芎 卓喇 普機 搭貢貝
無量功德大海具德田，垂念悲戚眾生如獨子，

དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་སྲས་དང་སློབ་མར་བཅས། །བདག་གི་བདེན་པའི་སྨྲེ་ངག་འདི་དགོངས་ཤིག །
篤順 迭謝 謝檔 洛瑪捷　達吉 典悲 昧昂 迪達細
三世善逝子及弟子眾，祈請垂鑒我之此悲情。

སྲིད་ཞིའི་གདུང་སེལ་ཡོངས་རྫོགས་ཐུབ་པའི་བསྟན། །འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཕན་བདེའི་དཔལ་དུ་རྒྱས།།
細席 敦謝 永作 圖悲滇　旃林 洋悲 偏迭 貝篤傑
息有寂熱普圓能仁教，瞻洲廣大利樂德增長，

དེ་འཛིན་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས། །ཆོས་སྤྱོད་རྣམ་བཅུའི་བྱ་བ་འཕེལ་བར་མཛོད།།
迭錦 給檔 祝悲 傑布南ㅈ　確決 南ㅈ居 嘉哇 沛哇哲
持彼智及修行士夫眾，願其十法行業廣弘揚。

མི་བཟད་ལས་ངན་དྲག་པོས་ཡོངས་ནོན་པས། །བར་མེད་དུཿ ཁས་མནར་བའི་ཉམ་ཐག་འགྲོ། །
彌協 類演 剎缽 勇弄貝　琶昧 篤給 拿威 良踏卓
凶暴罪孽猛力普壓制，無間憂苦煎逼可憐眾，

བཟོད་དཀའ་ནད་མཚོན་མུ་གེའི་འཇིགས་པ་ཀུན། །ཞི་ནས་བདེ་དགའ་རྒྱ་མཚོར་དབུགས་དབྱུང་མཛོད།།
捨嘎 內聰 幕給 幾巴坤　席內 迭噶 迦措 烏庸哲
難忍病刃饑饉諸恐怖，息已祈於樂海中喘息。

ཁྱད་པར་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལྡན་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས། །ནག་ཕྱོགས་ཀླ་ཀློའི་དཔུང་གིས་བརྩེ་མེད་དུ།།
切巴 扛炯 確登 解卓南ㅈ　那秋 拉洛 奔吉 最昧篤
尤願雪域具法有情眾，被邪殘暴軍隊無悲憫，

ངན་དཀྲུགས་འཇོམས་པའི་ཁྲག་དང་མཆི་མའི་རྒྱུན། །མྱུར་དུ་ཆོད་པའི་ཐུགས་རྗེའི་མཐུ་དཔུང་སྐྱེད།།
演故 炯悲 剎檔 契昧均　紐篤 確悲 圖傑 圖奔傑
狠毒殲滅所流血淚河，迅速阻斷之大悲軍起。

ཉོན་མོངས་གདོན་གྱིས་སྨྱོས་པའི་བརླང་སྤྱོད་ཀྱིས།
紐蒙 屯紀 紐悲 浪決紀
煩惱惡魔瘋狂野蠻行，

།རང་གཞན་གཉིས་ཕུང་བགྱིད་པའི་སྙིང་རྗེའི་ཡུལ།།
壤辛 匿彭 吉悲 寧傑玉
造作自他二禍哀愁境，

མི་བསྲུན་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་བླང་དོར་མིག
彌松 傑喔 措南 浪朵密
倔拗士眾遍得取捨眼，

།ཡོངས་ཐོབ་བྱམས་བརྩེས་མཛའ་བའི་དཔལ་ལ་སྤྱོར།།
勇拓 蔣最 札威 貝喇決
願享親愛和睦之吉祥。

རིང་ནས་སྙིང་དུ་བརྟག་པའི་འདོད་པའི་དོན།
林內 寧篤 那悲 德悲屯
長久深心緬懷希冀事，

།ཡོངས་རྫོགས་བོད་ལྗོངས་རང་དབང་གཙང་མའི་དཔལ།།
永作 頗炯 壤汪 章昧貝
圓融藏域自由清淨德，

ལྷུན་འགྲུབ་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་དགའ་སྟོན་ལ།
倫祝 確細 宋最 噶東喇
任運成辦政教合一宴，

།སྤྱོད་པའི་སྐལ་བཟང་མྱུར་བ་ཉིད་དུ་སྩོལ།།
決悲 格桑 紐哇 尼篤哲
實行善緣祈請速賜予。

བསྟན་དང་དེ་འཛིན་ཆབ་སྲིད་རང་རིགས་སླད།
滇檔 迭津 洽細 壤立類
教及持彼國政自宗族，

།གཅེས་པའི་ལུས་སྲོག་ལོངས་སྤྱོད་ཡོངས་བཏང་སྟེ།།
皆悲 呂碩 隆決 勇當迭
所愛身命資具盡拋下，

དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་སྤྱད་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས།
嘎哇 嘉乍 祝悲 皆喔南木
修百艱苦行之士夫眾，

།གྲུ་འཛིན་མགོན་དེས་ཐུགས་རྗེས་སྐྱོང་བར་མཛོད།།
竹津 貢迭 圖傑 瓊哇哲
普陀怙主祈賜悲衛護。

མདོར་ན་མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་གིས།
朵那 貢缽 堅瑞 席汪吉
總之怙主觀音自在尊，

།སྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་སྤྱན་སྔར་གངས་ཅན་ཞིང་།།
謝節 嘉威 堅阿 康堅興
佛子勝者座前於雪域，

ཡོངས་བཟུང་རྒྱ་ཆེན་སྨོན་ལམ་གང་མཛད་པའི།
永松 嘉切 蒙朗 康最悲
普為攝持所發廣大願，

།འབྲས་བཟང་དེང་འདིར་མྱུར་དུ་འཆར་བར་གསོལ།།
最桑 典迪 紐篤 洽哇碩
善果於此當下祈速顯。

སྣང་སྟོང་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་།
朗東 確匿 灑摩 滇最檔
願以明空法性深緣起，

།མཆོག་གསུམ་ཐུགས་རྗེའི་མཐུ་དང་བདེན་ཚིག་སྟོབས།།
秋順 圖傑 圖檔 典契舵
三寶悲心威勢諦語力，

ལས་འབྲས་བསླུ་མེད་བདེན་མཐུས་བདག་ཅག་གི
雷最 路昧 典圖 達嘉吉
業果無欺諦力使我等，

།བདེན་པའི་སྨོན་ལམ་གེགས་མེད་མྱུར་འགྲུབ་ཤོག ། ॥
典悲 蒙朗 給昧 紐竹秀
真誠願望無礙速成辦！

釋法炬恭譯 2011/11 校正版

སྲིད་ཞིའི་བཙུག་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་མཆོག་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་དུ་ཞབས་ཟུང་བརྟན་ཅིང་། རླབས་ཆེན་བཞེད་དོན་ལྷུན་འགྲུབ་ཆེད་མཆོག་གསུམ་རྒྱ་མཚོའི་ཐུགས་རྗེ་བསྐུལ་བའི་གསོལ་འདེབས་འཆི་མེད་གྲུབ་པའི་དབྱངས་སྙན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

有寂頂珠陛下依怙大法王遍照勝尊教眾怙主尊足穩健偉業希願任運三寶大海悲心敦策祈請文《無死成就妙音》

釋法炬恭譯

༄༅། །ཨོཾ་སྭ་སྟི།།

嗡梭諦（願吉祥）**！**

རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་གསང་གསུམ་མ་ལུས་པ། །གང་འདུལ་ཅིར་ཡང་འཆར་བའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་གར། །
饒蔣 嘉威 桑順 瑪旅吧　康篤 機央 洽威 久祝噶
無垠勝者三密盡無遺，隨所調伏示現幻化舞，

སྲིད་ཞིའི་དགེ་ལེགས་ཀུན་འབྱུང་ཡིད་བཞིན་ནོར། །དངོས་བརྒྱུད་དྲིན་ཅན་བླ་མའི་ཚོགས་རྣམས་ལ། །
細席 給類 坤炯 意辛諾　翁舉 景堅 喇昧 措南木拉
有寂善妙總源如意寶，直間恩澤上師海會眾，

བདག་ཅག་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་འདེབས་ན། །གངས་ཅན་མགོན་པོ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །
達佳 敦旭 剎缽 碩迭納　康堅 貢缽 滇津 迦措依
我等猛力殷盼誠祈請，雪域怙主滇津嘉措尊，

སྐུ་ཚེ་མི་ཤིགས་བསྐལ་བརྒྱར་རབ་བརྟན་ཅིང་། །བཞེད་དོན་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །
故切 彌係 給嘉 饒登津　協屯 倫吉 祝巴 津吉洛
長壽益壯百劫永堅固，希願任運成辦祈加持。

ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་གསལ་ཀློང་དང་མཉམ་འདུག་པའི། །རྡུལ་བྲལ་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མའི་སྤྲིན།། །
確殷 坤謝 瓊檔 良竹悲　篤最 迭謙 耶謝 舉昧津
法界遍明領域俱齊入，離塵大樂智慧幻化雲，

གྲངས་མེད་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །ཤར་བའི་ཡི་དམ་ལྷ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ། །
丈昧 滇檔 滇悲 欽闊篤　霞威 宜檔木 拉措 湯傑喇
無數所依能依壇城中，現出一切本尊諸天眾，

བདག་ཅག་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་འདེབས་ན། །གངས་ཅན་མགོན་པོ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །
達佳 敦旭 剎缽 碩迭納　康堅 貢缽 滇津 迦措依
我等猛力殷盼誠祈請，雪域怙主滇津嘉措尊，

སྐུ་ཚེ་མི་ཤིགས་བསྐལ་བརྒྱར་རབ་བརྟན་ཅིང་།
故切 彌係 給嘉 饒登津
長壽益壯百劫永堅固，

སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ལྷུན་རྫོགས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི།
邦舵 永滇 倫作 欽類紀
斷證功德渾圓功勳業，

ཕན་མཛད་སྟོབས་བཅུ་མངའ་བ་ལྷ་ཡི་ལྷ།
遍最 舵居 昂哇 拉依拉
緬懷饒益十力天中天，

བདག་ཅག་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་འདེབས་ན།
達佳 敦旭 剎缽 碩迭納
我等猛力殷盼誠祈請，

སྐུ་ཚེ་མི་ཤིགས་བསྐལ་བརྒྱར་རབ་བརྟན་ཅིང་།
故切 彌係 給嘉 饒登津
長壽益壯百劫永堅固，

འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལས་གང་གིས་ངེས་སྒྲོལ་ཞིང་།
吉滇 順雷 康吉 演卓興
從三世間必定解脫出，

ཟག་མེད་མི་གཡོ་ཀུན་བཟང་དགེ་བའི་དཔལ།
撒昧 彌優 坤桑 給威貝
無漏不動普賢善吉祥，

བདག་ཅག་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་འདེབས་ན།
達佳 敦旭 剎缽 碩迭納
我等猛力殷盼誠祈請，

སྐུ་ཚེ་མི་ཤིགས་བསྐལ་བརྒྱར་རབ་བརྟན་ཅིང་།
故切 彌係 給嘉 饒登津
長壽益壯百劫永堅固，

སྲིད་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་འཇོམས་ལ་ཆེས་དཔའ་བའི།
細悲 祝闊 炯喇 切巴威
摧壞三有幻輪最驍勇，

རྣམ་ཐར་རྡོ་རྗེའི་གྲོང་ལས་མི་ཕྱེད་པ།
南木踏 多傑 仲類 彌且吧
不離解脫金剛之城邑，

།བཞེད་དོན་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།
協屯 倫祝 祝巴 津吉洛
希願任運成辦祈加持。

།སྣང་བ་འགྲོ་ཁམས་རྒྱ་མཚོར་རྟག་རྩེན་པས།།
朗哇 卓康木 迦措 搭真貝
景相眾生界海恆遊戲，

།རབ་འབྱམས་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ།།
饒蔣 獨順 嘉哇 湯傑喇
無邊三時一切勝者眾，

།གངས་ཅན་མགོན་པོ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཡི།།
康堅 貢缽 滇津 迦措依
雪域怙主滇津嘉措尊，

།བཞེད་དོན་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།
協屯 倫祝 祝巴 津吉洛
希願任運成辦祈加持。

།མཆོག་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་བྱང་ནོར་བུའི་གཏེར།།
秋度 席哇 南江 諾布迭
殊勝寂靜清淨珍寶源，

།ཐེག་གསུམ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ལ།།
貼順 檔悲 確紀 措南喇
三乘微妙正法諸海會，

།གངས་ཅན་མགོན་པོ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཡི།།
康堅 貢缽 滇津 迦措依
雪域怙主滇津嘉措尊，

།བཞེད་དོན་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།
協屯 倫祝 祝巴 津吉洛
希願任運成辦祈加持。

།བདེན་དོན་མངོན་སུམ་འཇལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཅན།།
典屯 翁順 甲威 耶謝堅
現前親見諦義智慧者，

།རིག་གྲོལ་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ།།
立卓 帕悲 根敦 湯傑喇
明脫聖者一切僧伽眾，

བདག་ཅག་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་འདེབས་ན།
達佳 敦旭 剎缽 碩迭納
我等猛力殷盼誠祈請，

།གངས་ཅན་མགོན་པོ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །
康堅 貢缽 滇津 迦措依
雪域怙主滇津嘉措尊，

སྐུ་ཚེ་མི་ཤིགས་བསྐལ་བརྒྱར་རབ་བརྟན་ཅིང་།
故切 彌係 給嘉 饒登津
長壽益壯百劫永堅固，

།བཞེད་དོན་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །
協屯 倫祝 祝巴 津吉洛
希願任運成辦祈加持。

མཁའ་སྤྱོད་ཞིང་དང་གནས་ཡུལ་དུར་ཁྲོད་དུ།
喀決 興檔 內瑜 土濁篤
空行剎土境域屍林中，

།བདེ་སྟོང་ཉམས་བརྒྱར་རོལ་བའི་རྩེད་འཛོ་ཡིས། །
迭東 良嘉 若威 綴糾儀
幻現空樂百姿之遊藝，

རྣལ་འབྱོར་ལམ་བཟང་སྒྲུབ་ལ་གྲོགས་མཛད་པའི།
內究 朗桑 祝喇 濁最悲
協助成辦瑜伽殊妙道，

།གནས་གསུམ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་རྣམས་ལ། །
內順 巴喔 喀濁 措南木喇
三境勇父空行眾海會，

བདག་ཅག་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་འདེབས་ན།
達佳 敦旭 剎缽 碩迭納
我等猛力殷盼誠祈請，

།གངས་ཅན་མགོན་པོ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །
康堅 貢缽 滇津 迦措依
雪域怙主滇津嘉措尊，

སྐུ་ཚེ་མི་ཤིགས་བསྐལ་བརྒྱར་རབ་བརྟན་ཅིང་།
故切 彌係 給嘉 饒登津
長壽益壯百劫永堅固，

།བཞེད་དོན་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །
協屯 倫祝 祝巴 津吉洛
希願任運成辦祈加持。

རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བཀའ་རྟགས་ཕྱག་རྒྱའི་མདུད།
多劫 強吉 嘎搭 洽節篤
金剛持之法印手印結，

།མི་འབྲལ་རལ་པའི་ཐོད་དུ་ཉེར་བཀོད་ནས། །
彌最 饒悲 託篤 涅格內
不離近嚴髮髻頭顱已，

བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་སྐྱོང་བའི་མཐུ་རྩལ་ཅན།
滇檔 滇津 瓊威 圖最堅
衛護教及持教威勢尊，

།ཡེ་ཤེས་སྤྱན་ལྡན་བསྟན་སྲུང་རྒྱ་མཚོ་ལ། །
耶謝 堅登 滇松 迦措喇
具智慧眼護教大海眾，

བདག་ཅག་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་འདེབས་ན།
達佳 敦旭 剎缽 碩迭納
我等猛力殷盼誠祈請，

།གངས་ཅན་མགོན་པོ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །
康堅 貢缽 滇津 迦措依
雪域怙主滇津嘉措尊，

སྐུ་ཚེ་མི་ཤིགས་བསྐལ་བརྒྱར་རབ་བརྟན་ཅིང་།
故切 彌係 給嘉 饒登津
長壽益壯百劫永堅固，

།བཞེད་དོན་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །
協屯 倫祝 祝巴 津吉洛
希願任運成辦祈加持。

དེ་ལྟར་བསླུ་མེད་སྐྱབས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ།
迭搭 路昧 駕紀 秋南木喇
如是無欺殊勝依歸眾，

།ཤུགས་དྲག་སྙིང་ནས་གུས་པས་གསོལ་བཏབ་མཐུས། །
旭乍 寧內 古悲 碩搭圖
深心至誠恭敬祈請力，

མི་ཟད་སྙིགས་མའི་ཟུག་རྔུས་རབ་མནར་བའི།
彌協 寧昧 俗烏 饒納威
無窮濁苦煎逼之我等，

ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག
昂汪 洛桑 滇津 迦措秋
昂望洛桑滇津嘉措尊，

གཞོམ་ཞིག་ཡོངས་བྲལ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོའི་ཁྲིར།
雄席 永札 多傑 寧波契
盡離壞滅金剛藏座上，

རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཛད་པའི་ཁུར།
饒蔣 嘉哇 坤吉 最悲庫
無邊勝者眾之事業擔，

འཕྲིན་ལས་ཀུན་ཕན་ནོར་བུའི་སྙིང་པོ་ཅན།
欽類 坤偏 諾布 寧缽堅
饒益一切珍貴悲心者，

དེ་མཐུས་རྫོགས་ལྡན་སྐལ་བཟང་ནམ་མཁའི་སྒོ།
迭圖 濁登 給桑 南木給果
圓具彼力賢緣虛空扉，

ཐུབ་བསྟན་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་རབ་དར་བའི།
圖登 秋篤 坤度 饒達威
一切時處廣弘佛教法，

ཕྱག་ན་པདྨོའི་བྱིན་རླབས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན།
洽納 悲摩 津拉 獨機均
蓮華手之加持甘露流，

བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པས་རབ་བསྙེན་ནས།
嘎興 祝悲 確悲 饒念內
如教奉行供養親近已，

རྨད་བྱུང་སྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་བྱིན་རླབས་དང་།
昧炯 謝皆 嘉威 津拉檔
稀有諸佛佛子之加持，

བདག་གི་ལྷག་བསམ་དག་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས།
達吉 拉桑 達悲 圖舵紀
我以清淨增上意樂力，

།བདག་སོགས་གངས་ལྗོངས་འགྲོ་བའི་མགོན་གཅིག་པུ།།
達碩 康炯 卓威 貢機布
祈請雪域眾生獨怙主，

།གསང་གསུམ་མི་ཤིགས་མི་འགྱུར་མི་ནུབ་པར།།
桑順 彌細 彌久 彌奴吧
三密不壞不變不衰頹，

།བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོར་གཡོ་མེད་རྟག་བརྟན་ཤོག །
給巴 嘉措 優昧 搭滇秀
經劫大海不動恆堅固。

།སྙིང་སྟོབས་ཕྲག་པར་བཟུང་བའི་རླབས་ཆེན་གྱི།།
寧舵 剎巴 松威 拉謙吉
堅毅挑起偉業於肩上，

།བཞེད་པ་ཇི་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །
協巴 幾興 倫吉 祝久紀
祈如希願任運而成辦。

།ལུས་ཅན་ངལ་བསོའི་དཔྱིད་དུ་རྟག་གྲོལ་ཞིང་།།
呂堅 耶碩 伊篤 搭卓興
有情憩息祥瑞恆解脫，

།དགེ་མཚན་སྲིད་ཞིའི་རྩེ་མོར་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །
給謙 細席 最摩 傑久紀
吉兆遍滿普提有寂頂。

།བདག་སོགས་སྙིང་གི་ཟུངས་སུ་རྟག་སྨིན་ཅིང་།།
達碩 寧吉 松殊 搭明津
願恆成熟我等心元氣，

།ཀུན་བཟང་སྤྱོད་མཆོག་རྒྱ་མཚོ་མཐར་སོན་ཤོག །
坤桑 決秋 迦措 踏宋秀
普賢妙行大海臻究竟。

།རྟེན་འབྲེལ་བསླུ་བ་མེད་པའི་བདེན་པ་དང་།།
滇最 路哇 昧悲 典巴檔
緣起無欺無誑之真諦，

།སྨོན་པའི་དོན་ཀུན་བདེ་བླག་མྱུར་འགྲུབ་ཤོག །
蒙悲 屯坤 迭拉 紐祝秀
祈願順利速辦諸願望！

ཅེས་པ་འདི་ཡང་བདག་སོགས་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་རྣམ་འདྲེན་མཚུངས་ཟླ་མ་མཆིས་པ་༸གོངས་ས་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་གསུམ་དབང་བསྒྱུར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་༸ཞབས་ཟུང་སྲིད་མཐར་བརྟན་ཅིང་། རླབས་ཆེན་བཞེད་རྒྱ་མ་ལུས་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཆེད་སླུ་མེད་མཆོག་གསུམ་རྒྱ་མཚོའི་ཐུགས་རྗེ་བསྐུལ་བའི་བདེན་ཚིག་གསོལ་འདེབས་མངོན་མཛོད་དང་། སྙན་དངགས་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་མ་བཅིངས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གསར་དུ་འབྲི་དགོས་ཞེས་གདན་ས་ཆེན་པོ་འབྲས་སེ་དགའ་གསུམ་དང་། བཀའ་ཤག དྲུང་རྩིས་ཀྱིས་མཚོན་རྩེ་ཞོལ་དྲུང་རིགས་སེར་སྐྱ་སྤྱི་ཚོགས། བོད་ལྗོངས་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་ཡོངས་བཅས་ནས་མ་གྲོས་ལྷག་བསམ་གཅིག་མཐུན་གྱིས་ཕྲན་ཡོངས་འཛིན་ཆེ་བ་ཤར་ཆོས་གླིང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསྟན་ལུང་རྟོགས་རྣམ་རྒྱལ་འཕྲིན་ལས་དང་། ཡོངས་འཛིན་ཆུང་བ་ཁྲི་བྱང་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ལ་ལྷ་རེག་དང་། རིན་ཆེན་གཉིས་པའི་རྟེན་བཅས་དེ་ལྟར་བསྐུལ་མ་མཛད་པ་བཞིན། ཕྲན་གཉིས་ནས་ཀྱང་སྤྲོ་བ་མཆོག་ཏུ་བཏེགས་ཏེ་དད་གུས་ལྷག་བསམ་རྩེ་གཅིག་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག ། ༎

此為我等諸天、眾生全體之導師，無以倫比，陛下皈依怙勝王，遍智觀照尊者，至尊昂望洛桑．滇津嘉措，三有自在無比吉祥賢勝，尊足永駐三有邊故，且為其所有弘願任運成辦故，祈請無欺三寶大海悲心之諦語祈請文。此文未被辭藻詩詞綴飾所綁。

哲蚌、色拉、甘丹三大寺，噶廈、仲孜為代表，上下仲眾，僧俗團體，藏域天人眾，共同提議同意，言：需要新撰文。以哈達及二類珠寶等禮物進獻，首席親教師霞確林轉世圖登隆朵．南嘉欽烈，以及副親教師赤絳轉世洛桑耶謝．滇津嘉措二位尊者，言：如其敦請撰寫，鄙人二者亦勇悍虔誠，專注增上意樂，祈請如願成。

附錄一

受菩薩戒之戒文 （誦三遍）

我趨歸依於三寶　　一一懺悔所造罪
裒秋森拉達價企　　抵巴湯傑棱棱夏

隨喜有情諸善業　　內心記取佛菩提
卓威給拉傑伊攘　　桑杰強秋伊記聳

我於佛法眾中尊　　直至菩提趨歸依
桑杰卻倘措秋喇　　強秋把土達價企

為能成就自他利　　我要生起菩提心
攘賢屯你啦主企　　強秋森尼戒巴記

願我生起殊勝菩提心　　然後接待一切眾生客
強秋秋記森尼戒祈餒　　森間湯戒達給種吐涅

修習悅意殊勝菩提行　　為利眾生成就佛果位
強秋倔秋以嗡戒巴記　　卓拉片企桑杰竹巴秀

受金剛乘戒(五方佛戒)之戒文

（誦三遍。第一遍時全誦，第二、三遍時只誦第 1、第 3 段）

1. 一切諸佛菩薩眾　　敬請留心聽我言　　我名稱作(秘名)
桑傑強秋森巴昆　　達喇貢巴則吐梭　　達名(祕名)協記瓦尼

猶如三世諸怙主　　立誓趨向佛菩提
途迪餒尼聳餒速　　強秋寧波企把粑

我從此時此刻起　　直至達到佛果位
祈搭推孫裒玻難　　強秋度尼涅則悲

定要生起妙賢聖　　無上無等菩提心
強邱森尼拉那眉　　談巴達紀戒巴記

2. 我要恆持三種戒　　修學一切諸律儀
粗秤記尼拉巴倘　　給威卻尼讀巴倘

總攝一切諸善法　　饒益一切諸眾生
森間屯切粗秤孫　　棱棱顛玻達記松

我要從今淨持守　　無上無等之三寶
桑傑卻倘根敦迭　　拉那眉悲袞秋孫

諸佛正法與僧伽　　佛部相應所生戒
桑傑南就累戒悲　　懂巴鐵餒達記聳

我要如實清淨持　　殊勝宏大金剛部
朵傑里秋千玻以　　朵傑持布恰嘉養

金剛鈴杵及手印　　亦要淨持阿闍梨
養踏尼吐聳哇記　　洛奔踏講聳哇記

於勝宏大珍寶部　　愜意悅心之誓言
仁千里秋千播以　　倘次以吐翁哇喇

我要每日於六時　　恆常布施四種施
寧里醒尼途除堵　　僅巴難習大堵僅

於大菩提之所生　　清淨勝妙蓮花部
強秋千波雷迴威　　貝妹里千踏巴喇

我要淨持各各法　　亦即外內密三乘
企倘桑哇特巴孫　　談卻棱棱聳哇記

於勝宏大羯磨部　　我要如實清淨持
雷記里秋千播喇　　懂巴湯介顛巴尼

所有一切諸律儀　　盡力造作供養業
揚踏尼吐棱棱聳　　卻悲雷尼基女記

3. 我要生起妙賢聖　　無上無等菩提心
強秋森尼拉那眉　　談巴達記戒巴記

為利一切諸有情　　我要無餘持律儀
森堅棍紀屯記企　　達記懂巴瑪律聳

未得度眾我令度　　未解脫眾令解脫
瑪賊哇難達記賊　　瑪軸哇難達記軸

將窒息者使呼吸　　安頓眾生於涅槃
悟瑪沁巴悟勇醒　　森間娘煙迭拉桂

附錄二

菩薩戒十八根本墮及四十六惡作

一、十八根本墮：

1.自讚毀他圖利敬　2.慳吝財法不惠施　3.拒他懺謝忿不忍
4.疑拒大乘菩薩藏　5.供三寶物迴入己　6.背捨毀謗於正法
7.迫害僧侶使還俗　8.造作五種無間罪　9.持邪倒見毀因果
10.毀壞國邑聚落等　11.宣深空理於淺智　12.令人悔退無上道
13.使人棄捨別解脫　14.輕毀持守二乘者　15.妄言虛誇證聖法
16.受取盜自三寶物　17.愛樂宣說相似法　18.輕言捨棄菩提心

*除第十八條與第九條不需具足四纏即算犯根本墮外，其餘皆需具足四纏：

(一) 不執為過患　(二) 欲心(造罪)不捨　(三)歡喜味著　(四)無慚無愧

二、惡作四十六支戒

1.每日恭敬於三寶　2.不隨欲心而順轉　3.恭敬臘長耆德者
4.切勿非理作酬答　5.若受他請應赴宴　6.他人施等應受供
7.希求法者施與法　8.不應棄捨破戒者　9.為他敬信現聲聞
10.但非少事如彼等　11.七種開許實應依　12.不以邪命而營生
13.掉舉散亂不應行　14.不應自求脫生死　15.惡聲惡譽應避護
16.實需猛調應嚴伏　17.不應違越沙門法　18.若他忿疑應歉謝
19.他來悔謝應接受　20.不應樂執忿不捨　21.不為供事而攝眾
22.勿耽睡眠懶懈怠　23.不依無利無義語　24.於時應問三摩地
25.不應樂取五蓋障　26.不應貪著靜慮味　27.不捨聲聞小乘法
28.但非廢自法藏修　29.亦非如此勤外論　30.但修外論非愛樂
31.不應毀謗菩薩藏　32.不可自讚而毀他　33.為聞正法處處住
34.切莫依文莫解義　35.可為助伴應往助　36.奉侍病者亦如此
37.可除其苦應為除　38.可宣正理如實說　39.應於有恩作酬報
40.開解他人諸憂惱　41.希求財者施與財　42.利益徒眾事亦行
43.隨順他心而趨行　44.實可讚譽應稱揚　45.如理治罰應責者
46.神通威攝堪調者

PANDITA TRANSLATION GROUP
班智達翻譯小組

學習傳授佛陀經論典
研討力行佛陀正知見
建立傳承佛陀正教法
利益廣大群眾諸有情

書　　名：2018 年日本橫濱法會法本

出 版 者：班智達翻譯小組

(班智達官網)　(班智達 Line 群)

地　　址：305-42

新竹縣新埔鎮義民路三段 622 巷 52 弄 5 號

電　　話：0933-265-314

網　　址：http://www.panditatranslation.org/

E – mail　：panditatranslation@gmail.com

郵撥帳號：622-50-638130

第一銀行　代號 007　戶名：陳續文

印　　刷：竹風彩印輸出中心

出版日期：2018 年 11 月

工 本 費：新台幣 230 元　非賣品